

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA HUDEBNÍ VÝCHOVY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Výchovné koncerty z oblasti hudební výchovy, pořádané na
Přerovsku pro 2. stupeň základních škol a střední školy

Vedoucí diplomové práce:
doc. PaedDr. Pavel Režný, Ph.D.

Vypracovala:
Hana Blaťáková

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Pedagogická fakulta

Katedra hudební kultury

Autor práce: **Bc. HANA BLAŽÁKOVÁ**

Diplomová práce

**VÝCHOVNÉ KONCERTY Z OBLASTI HUDEBNÍ VÝCHOVY,
POŘÁDANÉ NA PŘEROVSKU PRO 2. STUPEŇ
ZÁKLADNÍCH ŠKOL A STŘEDNÍ ŠKOLY**

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Pavel Režný, Ph.D.

Obor: Učitelství českého jazyka pro 2. stupeň základních škol a učitelství hudební výchovy
pro 2. stupeň základních škol a střední školy

PROHLÁŠENÍ:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Výchovné koncerty z oblasti hudební výchovy, pořádané na Přerovsku pro 2. stupeň základních škol a střední školy“ zpracovala samostatně a použila jen prameny uvedené v seznamu literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena na Univerzitě Palackého v knihovně Pedagogické fakulty a zpřístupněna ke studijním účelům.

V Olomouci dne 31. 3. 2015

Hana Blaťáková

Podpis:

PODĚKOVÁNÍ:

Děkuji doc. PaedDr. Pavlovi Režnému, Ph.D., za odborné vedení diplomové práce. Děkuji panu Jiřímu Rosmusovi, za poskytnutí materiálů z osobního archívu, panu Pavlu Novákovi ml. za osobní rozhovor a propůjčení materiálů z vlastního archívu a panu Rudolfu Neulsovi za informace o přerovském Jazzovém festivalu.

V Olomouci dne 31. 3. 2015

Hana Blaťáková

Podpis:

OBSAH

1. ÚVOD	7
2. VÝCHOVNÉ KONCERTY	8
2.1. Základní pojmy	8
2.1.1. Výchovný koncert	8
2.1.2. Hudební beseda	9
2.1.3. Hudební lekce	10
2.1.4. Komponovaný pořad	10
2.2. Typologie výchovných koncertů	11
2.2.1. Základní dělení:	11
2.2.2. R. Rajmon:	11
2.2.3. Ilja Hurník:	11
2.2.4. E. Quastlerová:	12
2.2.5. Dělení dle toho, jaký druh hudby se na koncertech provozuje.....	12
2.2.6. J. Knapková:	12
2.3. Historie výchovných koncertů v ČR.....	13
2.4. Dramaturgie výchovných koncertů.....	15
2.5. Výchovné koncerty v současnosti.....	15
3. TVORBA A REALIZACE VÝCHOVNÝCH KONCERTŮ	16
3.1. Metodika výchovných koncertů.....	16
3.2. Příprava žáků na výchovný koncert.....	19
3.3. Pořadatelé výchovných koncertů	19
3.4. Cíl výchovných koncertů	19
3.5. Příprava, hodnocení a následné využití výchovného koncertu ve škole.....	20
4. VÝCHOVNÉ KONCERTY A BESEDY NABÍZENÉ ŽÁKŮM NA PŘEROVSKU	21
4.1. Nabídka výchovných koncertů na Přerovsku v minulosti	21

4.1.1.	Pavel Novák st.	21
4.1.2.	ZUŠ Bedřicha Kozánka	22
4.2.	Nabídka výchovných koncertů na Přerovsku v současnosti	22
4.2.1.	Pavel Novák mladší	22
4.2.2.	Moravská filharmonie.....	26
4.2.3.	Countrio	27
4.2.4.	Tam Tam orchestra.....	28
4.2.5.	Přerovský Jazzový festival	29
4.2.6.	Další Jazzové pořady	29
5.	VYUŽITÍ PROGRAMU VÝCHOVNÝCH KONCERTŮ VE VÝUCE HV NA 2. STUPNI ZŠ	32
5.1.	Návrh metodického využití výchovného pořadu Pavla Nováka – „Jak se dělá hit“ ..	33
5.1.1.	Skupinový projekt – „Uděláme hit“	33
5.1.2.	Hudební dramatizace	39
5.1.3.	Nácvik písně	44
5.1.4.	Realizace písně s využitím Boomwhackers.....	48
5.1.5.	Hudebně pohybová aktivita	49
5.1.6.	Pavel Novák – zpěvák populární hudby	53
6.	NÁZORY UČITELŮ HV 2. STUPNĚ ZŠ A SŠ NA NABÍDKU VÝCHOVNÝCH KONCERTŮ NA PŘEROVSKU	55
7.	DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM U ŽÁKŮ	62
8.	ZÁVĚR.....	78
9.	SEZNAM ODBORNÉ A POUŽITÉ LITERATURY	81
10.	PŘÍLOHY	83

1. ÚVOD

Výchovné koncerty jsou nedílnou součástí výchovně vzdělávacího systému v oblasti hudebního vzdělávání. Žákům nabízejí možnost shlédnout velkou škálu hudebních nástrojů a poslechnout si jejich zvuk v reálu, přijít do kontaktu s klasickou hudbou, jazzovou hudbou, živými aktéry, blíže poznat, jak a čím je hudba vytvářena a seznámit se s historickými fakty provázenými hudební dění. Na rozdíl od klasické hodiny hudební výchovy, kdy má učitel možnost seznámit žáky s ukázkami pouze v reprodukované podobě, výchovné koncerty nabízejí silnější a živější zážitek, díky svému živému podání. Výchovné koncerty jsou proto velmi vhodným doplňkem výuky hudební výchovy a pomáhají tak k rozvoji hudebního vzdělání ve všech věkových kategoriích.

V minulosti i současnosti se tvorbě výchovných koncertů věnovala velká řada osobností a hudebních uskupení. Ať už se jednalo o základní umělecké školy, výchovné koncerty pořádané Moravskou filharmonií v Olomouci, či výchovné koncerty přerovského rodáka Pavla Nováka st. a posléze i Pavla Nováka ml.

Cílem mé práce bylo zjistit, jaká je nabídka výchovných koncertů v místě mého bydliště, tedy na Přerovsku a zároveň prozkoumat, jakým způsobem učitelé pracují s programem výchovných koncertů po jejich navštívení.

Hlavním cílem této diplomové práce je návrh metodického využití programu výchovných koncertů, zejména pak výchovného koncertu Pavla Nováka ml. Ve své diplomové práci se pokusím navrhnout celkem šest variant (skupinový projekt, hudební dramatizace, nácvik písně, využití písně s doprovodem Boomwhackers, hudebně-pohybovou aktivitu a Pavel Novák jako zpěvák populární hudby) využití výchovného koncertu „Jak se dělá hit“ v souladu se školním a rámcovým vzdělávacím programem.

V závěru své práce prezentuji dva výzkumy. První výzkum probíhající u samotných žáků 2. stupně základních škol a středních škol, ve kterém zjišťuji, jak často žáci navštěvují výchovné koncerty, jaký typ výchovných koncertů navštěvují, jak vnímají výchovné koncerty a jaký typ výchovných koncertů žáky tohoto věku láká a rádi by jej navštívili. Druhý výzkum probíhal u učitelů hudební výchovy na 2. stupni základních škol a středních školách. Cílem tohoto výzkumu je zjistit, dle čeho učitelé volí výchovné koncerty, jak žáky na výchovné koncerty připravují, jak s nimi pracují po ukončení výchovného koncertu a v neposlední řadě také, co jim na výchovných koncertech na Přerovsku schází a co by na nich ocenili.

2. VÝCHOVNÉ KONCERTY

2.1. Základní pojmy

2.1.1. **Výchovný koncert**

Výchovný koncert se na rozdíl od běžných koncertů pro mládež, koná v době povinného pravidelného školního vyučování.

„Výchovný koncert je jednou z forem školní estetické výchovy, umožňující žákům poslechn živě reprodukováných hudebních děl v autentickém prostředí, připravující a umocňující zážitek z nich prostřednictvím didaktické interakce.“¹

Pojem výchovný koncert bývá často nahrazován pojmem „koncert pro mládež“. Koncerty pro mládež jsou všechny koncerty, které jsou pořádány školou. Koncerty pro mládež můžeme definovat takto:

„Hudební produkce určená dětem a mládeži, jejichž společným znakem je zpravidla mládeži přiměřená dramaturgie, vhodná doba konání, případně snížené vstupné.“²

2.1.1.1. Znaky výchovného koncertu

Výchovné koncerty jsou specifické svými znaky. Mezi tři nejzákladnější řadíme:

- a) *„Přítomnost didaktické interakce jako zprostředkujícího článku interakce estetické.“*
Didaktickou interakcí rozumíme vztah mezi učitelem a žákem, naopak estetickou interakcí můžeme vyjádřit vztah mezi žákem a uměleckým dílem. Tzn., že učitel je zprostředkovatelem styku uměleckého díla s žákem.
- b) *„Návaznost na školní osnovy“*
- c) *„Začlenění výchovných koncertů do rámce vyučování“³*

Výchovné koncerty patří z hlediska forem a metod k organizačním formám typu exkurze, které jsou realizované mimo školní prostředí. Jeho prostřednictvím je žákovi

---

¹ DRÁBEK, *ABC výchovných koncertů*, Praha, 1987, s. 38

² DRÁBEK, *ABC výchovných koncertů*, Praha, 1987, s. 37

³ DRÁBEK, *ABC výchovných koncertů*, Praha, 1987, s. 37

umožněno poznávání uměleckých děl v autentickém prostředí koncertních sálů a divadel. Obvykle je takový koncert spojený s besedou či výkladem. „*Výchovný koncert je vyvrcholením metodické práce školy, sestávající z fáze přípravné, vlastního koncertu, jeho zhodnocení a následného využití.*“⁴

Hlavním úkolem výchovných koncertů je seznámit děti a mládež s hudebními díly všech žánrů, naučit je zasvěcenému poslechu a motivovat je k samostatnému navštěvování hudebních koncertů ve volném čase. Výchovné koncerty učí mládež hudbu emocionálně prožívat a rozumově chápat. Výchovné koncerty jsou oproti školní výuce pro mládež zajímavější, přinášejí nové dojmy ze styku s hudbou, umocněné živým dojmem a atmosférou prostředí. Výchovné koncerty zároveň prohlubují hudební a všeobecné vzdělání žáků a zvyšují tak úroveň společenského chování a kulturního náhledu. Nevýhodou výchovného koncertu je jistá povinnost, která nezohledňuje žákovy individuální zájmy a přání, a tím snižuje kvalitu estetického zážitku. Jisté problémy přináší i spojování žáků přibližně stejného věku, které vede k narušování koncertů hovory, nevhodným chováním a různým formám recese.

Sovětský režisér Efros řekl: „*Dospělí lidé někdy v divadle pláčí, pubescenti nepláčí téměř nikdy. Pubescent nemá odvahu reagovat individuálně a dětskou prostomyslnost a dovednost být sám sebou již ztratil. Co si pomyslí kamarád, který sedí vedle mne? – to působí pubescentovi stále starosti.*“⁵

2.1.2. Hudební beseda

„*Hudební besedy jsou zvláštní formou mimotřídní a mimoškolní hudební výchovy.*“⁶

Hudební besedy jsou koncerty s výkladem, při nichž žáci debatují s účinkujícími. Hudební besedy se často konají na území školy. Mohou být organizovány pedagogy, umělci, ale i žáky samotnými. Žáci mohou být zároveň i interprety a komentátory. Kromě přímé interpretace, na nich může zaznít i hudba reprodukováná. Cílem hudebních besed je probudit v žácích zájem o hudbu.

---

⁴ DRÁBEK, *ABC výchovných koncertů*, Praha, 1987, s. 38

⁵ DRÁBEK, *ABC výchovných koncertů*, Praha, 1987, s. 39

⁶ SEDLÁK, *Didaktika hudební výchovy 2*, Hudební besedy a koncerty pro mládež, Praha, 1979, s. 323

2.1.3. **Hudební lekce**

Tento termín, namísto termínu výchovný koncert užíval zejména Ilja Hurník. Jedná se o takový druh koncertu, který má větší informativní charakter. Hudební lekce se konají v koncertních sálech a komentátor s dětmi pracuje, jako by byli ve školní třídě.

2.1.4. **Komponovaný pořad**

Nejnáročnější typ programu. Spojení hudby, tance, obrazu, filmu, slova a dalších umění v jeden celek.

2.2. Typologie výchovných koncertů

Existuje velké množství dělení výchovných koncertů. Téměř každý, kdo se nějakým způsobem o výchovné koncerty zajímal, si našel své vlastní rozdělení. Nejčastější je dělení z hlediska způsobu interpretace. Do této kategorie řadíme koncerty sólistů a komorní hudby, symfonické a sborové a výchovná operní představení.

2.2.1. Základní dělení:

- a) Povinné (výchovné) – jsou takové, které se konají v době vyučování v souladu s osnovami a jsou doprovázené slovem.
- b) Dobrovolné (mimoškolní) – jsou formou a obsahem podobné celovečerním koncertům.

2.2.2. R. Rajmon⁷:

- a) Koncerty pro mládež s průvodním slovem – průvodní slovo si tvoří sám komentátor, který vede posluchače svými názory. Moc slova musí být spojena s mocí hudby. Komentátor musí svým mluveným projevem posluchače zaujmout. Takovéto koncerty R. Rajmon dále rozděluje na naukově zaměřené bez aktivní účasti žáků, s aktivní účastí žáků a besedy.
- b) Koncerty pro mládež bez průvodního slova – svou formou se blíží koncertům pro dospělé. Takovéto koncerty jsou vhodnější pro starší a zkušenější posluchače.
- c) Mimo-hudebně motivované – sem řadíme pohádky, hry, spojení hudby s poezií, pohybem a obrazem.

2.2.3. Ilja Hurník⁸:

Ilja Hurník rozlišuje výchovné koncerty dle stupně naukovosti a zážitkovosti na hudební lekce, hudební besedy a vlastní výchovné koncerty s průvodním slovem, které jsou různě tematicky zaměřené.

---

⁷ DRÁBEK, *ABC výchovných koncertů*, Typologie výchovných koncertů, Praha, 1987, s. 46

⁸ DRÁBEK, *ABC výchovných koncertů*, Typologie výchovných koncertů, Praha, 1987, s. 46

2.2.4. E. Quastlerová⁹:

E. Quastlerová se pokusila o co možná nejobecnější dělení. Uplatňuje kritérium samostatnosti hudební složky či její kombinace s jinými druhy umění.

- a) Koncerty audiovizuální působící nejen na sluch ale také na další smysly dítěte.
- b) Ostatní koncerty, které se opírají pouze o hudební produkci.

2.2.5. Dělení dle toho, jaký druh hudby se na koncertech provozuje¹⁰

- a) Koncerty komorní – vystupují na nich sólisté či komorní soubory. Často jsou pořádány pro menší skupiny v menších prostorách. Většinou jeden z hudebníků je zároveň i komentátor. Mezi takovéto koncerty můžeme zařadit i hudební besedy s umělci, v takovémto případě je slovo velmi důležité a dochází i k dotazům žáků.
- b) Koncerty orchestrální

2.2.6. J. Knapková¹¹:

J. Knapková se pokusila i o podrobnější typologii. Výchovné koncerty posuzuje na základě osmi hledisek. První kritérium rozděluje koncerty podle toho, jaký je jejich cíl. Ten může být naukový (zaměřený na prohloubení znalostí z hudební nauky), prožitkový, či kultivační. Druhým hlediskem je přiměřenost, tu rozděluje Knapková dle věku žáků na koncerty pro děti předškolního věku, žáky základních škol, středoškoláky, učně a starší mládež. Třetím kritériem je forma prezentace, čtvrtým průvodní slovo, které může být s výkladem pedagoga, konferenciéra či interpreta. Dalším kritériem výchovných koncertů dle Knapkové je vztah věcnosti a zážitkovosti. Šesté kritérium se vztahuje k prostředí, ve kterém výchovný koncert probíhá. Buď se jedná o prostředí tradiční, tedy o koncertní síň, nebo netradiční, jako jsou historické památkové objekty. Do sedmého bodu je zahrnuta aktivita žáků, jakou během koncertu vyvíjí. Žáci mohou na koncertech zpívat, hrát hry, tancovat a zapojovat se do různých soutěží či luštit hádanky. Posledním neméně důležitým kritériem je

---

⁹ DRÁBEK, *ABC výchovných koncertů*, Typologie výchovných koncertů, Praha, 1987, s. 46

¹⁰ SEDLÁK, *Didaktika hudební výchovy 2*, Hudební besedy a koncerty pro mládež, Praha, 1979, s. 323

¹¹ DRÁBEK, *ABC výchovných koncertů*, Typologie výchovných koncertů, Praha, 1987, s. 46

cykličnost a návaznost. Tímto rozumíme, zda na sebe koncerty navazují, či zda se jedná o jednorázový druh koncertu.

2.3. Historie výchovných koncertů v ČR

První výchovné koncerty se u nás začaly pořádat na pražském Rudolfinu, na přelomu devatenáctého a dvacátého století. Tyto prvotní koncerty neprovázelo mluvené slovo, ale žáci dostávali tištěné programy. Tento způsob byl po kritice Zdeňka Nejedlého v časopise Den zrušen. Vzhledem k tomu, že nesplňoval předpokládané výsledky, byl záhy nahrazen mluveným slovem, které do programu výchovných koncertů zavedl dirigent akademického orchestru a sbormistr pražského Hlaholu, A. Piskáček. Postupně se výchovné koncerty rozšiřovaly, kromě hlavního města, také do jiných koutů naší vlasti. Před první světovou válkou se například objevovaly také v okrese kolínském a turnovském, na Moravě pak zejména v Olomouci.

Objevily se první návody a pokyny k pořádání výchovných koncertů a besed a zároveň také několikrát hnutí k podpoře hudební výchovy na školách a reformě vyučování zpěvu na školách. Řada autorů v čele s Karlem Konvalinkou¹² a Františkem Spilkou¹³ se snažila prosadit do výuky hudební výchovy také poslech hudby a základy teorie. To mělo sloužit k prosazení připravovaných koncertů pro mládež. V osnovách z roku 1915 se tuto myšlenku prosadit nepodařilo, ovlivnila ale další vývoj výchovných koncertů a školského zpěvu.

Roku 1918 se vznikem samostatné Československé republiky boje za reformu hudební výchovy pokračovaly. V těchto letech se měnily názory i na výchovné koncerty. Hlavními propagátory výchovných koncertů byli Josef Kříčka a Ferdinand Krch, kteří ve svých besedách věnovaných poslechu propojovali důkladně hudební výchovu s pohybovou aktivitou a rozhovorem.

Ve 40. letech 20. století byly sepsané nové osnovy hudební výchovy na národních i měšťanských školách, které kodifikovaly novou náplň předmětu. Vedle teorie hudební výchovy zahrnovaly také porozumění hudebním dílům a zpěv. V těchto letech zasáhl do vývoje výuky hudební výchovy také rozhlas, který se stal pravidelným propagátorem koncertů zejména za doby okupace.

---

¹² (1885 – 1970) hudební skladatel, pedagog a dirigent.

¹³ (1877 – 1960) český dirigent, sbormistr, hudební skladatel a pedagog.

Od roku 1931 reprodukovanou hudbu doplňovaly také hudební besedy na školách. Hlavním propagátorem hudebních besed se stal hudební pedagog Adolf Cmíral, který stanovil čtyři hlavní zásady jejich pořádání:

*„Soustavnost, věkovou přiměřenost, předběžný výklad a stylové provedení.“*¹⁴

Zásluhou tohoto pedagoga získaly hudební besedy na školách velkou oblibu a pokračovaly i během druhé světové války. Spolu s nimi, v Praze a dalších městech, probíhaly komorní výchovné koncerty, které organizovaly Spolky pro komorní hudbu¹⁵, a méně časté byly také výchovné koncerty orchestrální.

Zcela novým impulsem pro vývoj výchovných koncertů bylo založení Společnosti pro hudební výchovu v Praze roku 1934, díky níž byl o dva roky později uspořádán mezinárodní hudebně výchovný kongres, který měl sloužit k výměně zkušeností o pořádání výchovných koncertů.

Postupně zájem o hudební výchovné koncerty stoupal. Byly pořádány několikrát hudební kongresy a konference např. v Londýně a Paříži, v padesátých letech pak v Gottwaldově, Brně, Nitře, Bratislavě a dalších. Na většině konferencí se zabývali problematikou koncepční a organizační.

Dalším mezníkem ve vývoji výchovných koncertů se stala chebská Výchova k umění, jejímž cílem bylo přivést každé dítě každé školy alespoň jednou na koncert. Některé programy kombinovaly umění. Velký důraz byl kladen na společenskou výchovu, pečlivou dramaturgii a průvodní slovo. Organizace výchovných koncertů v Chebu na konci padesátých let.

V šedesátých letech se organizace výchovných koncertů a besed ujal Svaz československých skladatelů. Tyto koncerty, kterých se účastnilo velké množství interpretů, skladatelů, kritiků a hudebních vědců, byly určeny především dospělým posluchačům.

Koncem šedesátých let ovlivnila vývoj výchovných koncertů také nově založená společnost Hudební mládež (1959), ta pořádala letní tábory, diskotéky vážné hudby a další klubové pořady.

Neméně významným mezníkem vývoje výchovných koncertů se stala také média, zejména rozhlas a televize, vysíláním dětských oper, různých hudebních pořadů a operních scén.

---

¹⁴ DRÁBEK, *ABC výchovných koncertů*, Typologie výchovných koncertů, Praha, 1987, s. 9

¹⁵ Na některých koncertech vystupovalo také proslulé České kvarteto.

Velmi významně ovlivnil, roku 1970, výchovné koncerty zrod systému Mládež a kultura, jehož cílem bylo zapojit prostředky kultury a umění do výchovy mládeže. Tento systém přinesl prokazatelné výsledky ve všech krajích ČSR.

2.4. Dramaturgie výchovných koncertů

Dramaturgie výchovných koncertů je tvůrčí činnost, která se zabývá přípravou programu a jejich jednotlivých částí, kdy dochází ke koncepčnímu výběru prvků a jejich sestavování do vyššího celku. Dramaturgovým úkolem je připravit nějakou vizi a koncepci směřování konkrétního souboru, jednotlivce nebo instituce, přičemž musí respektovat hlavní cíle a poslání. Dramaturgie výchovných koncertů je činnost velmi důležitá, určující zaměření a charakter dané jednotky, od níž se odvíjí i případný úspěch či nezájem jejich možných návštěvníků.

Dramaturgie je činnost velmi rozmanitá a specifická. Každé uskupení, či jednotlivý interpret má dramaturgii svého programu odlišnou. Při tvorbě dramaturgie záleží na dramaturgově osobnosti, fantazii, nápadech, zkušenostech a znalosti oboru. Dramaturg by měl mít jasno v tom, zda na přípravu koncertů nahlíží ze strany interpreta či repertoáru. Dramaturg by měl umět vybrat ze škály možností, jak vybranou skladbu vhodně prezentovat a zároveň by měl mít na paměti dlouhodobé cíle managementu a poslání dané instituce, poznatky z oboru učitelství. Měl by mít široký přehled a vědomosti z oboru, ve kterém se instituce či interpret pohybuje.

2.5. Výchovné koncerty v současnosti

V současnosti se výchovným koncertům věnuje celá řada českých orchestrů, filharmonii, komorních souborů ale i sólových zpěváků. Jejich činnost je pro mladého posluchače nenahraditelná. Symfonické orchestry nabízí k poslechu velké množství hudebních nástrojů. Výchovné koncerty takovýchto velkých těles se většinou konají v místě jejich působení, což přináší žákům zcela nový, atraktivní zážitek. Většinou se jedná o nějaký typ historické budovy, kde se žáci seznamují s dějinami. Měli by proto vhodně přizpůsobit i své oblečení. Velké orchestry pořádají nejen výchovné koncerty, ale i různé hudební workshopy, kluby a interaktivní programy.

3. TVORBA A REALIZACE VÝCHOVNÝCH KONCERTŮ

3.1. Metodika výchovných koncertů

Výchovný koncert můžeme chápat několika způsoby. Ve školním prostředí může být chápán jako exkurze a měl by být připravován s dostatečným předstihem před jeho konáním.

Podle Drábka¹⁶ se tvorba koncertů skládá ze čtyř fází:

- a) *Přípravná fáze*
- b) *Vlastní koncert*
- c) *Zhodnocení koncertu*
- d) *Využití koncertu*

Na výchovných koncertech by měli žáci získat základní přehled o hudebních pojmech, nástrojích, žánrech, interpretech, formách či dějinách hudby.

Na výchovných koncertech je důležité dodržovat základní didaktické zásady, zejména pak zásadu přiměřenosti a posloupnosti. Je velmi důležité začínat od jednoduchého po složitější a přizpůsobit program výchovného koncertu také věku posluchačů. Na začátku by se žáci měli seznamovat s malými hudebními formami s menším nástrojovým obsazením, postupně se setkávat s obsazením komorním a nakonec orchestrálním. U vokálních skladeb je dobré začít nejprve sólovými skladbami, pak sborovými a postupně se ubírat k velkým vokálně instrumentálním formám. Při seznamování s dějinami hudby je důležité seznamovat žáky s historickým děním chronologicky, žáci pak vývoj lépe pochopí a snadněji si jej zapamatují. K zásadě přiměřenosti se vztahuje fakt, že výchovné koncerty je zapotřebí vytvářet pro každý ročník zvlášť, v návaznosti na to, co již žáci z předchozích ročníků umí. Každý program výchovného koncertu by měl být v souladu s učebními osnovami daného ročníku.

Díky výchovným koncertům se žáci učí rozlišovat hudbu kvalitní od nekvalitní, jak z hlediska interpretace, tak skladebného původu.

---

¹⁶ DRÁBEK, Václav. *ABC výchovných koncertů: (výchovné koncerty jako systém)*. Praha: Divadelní ústav, 1987. s. 38

Výchovný koncert musí být promyšlený do posledního detailu a musí se držet několika předepsaných zásad.

Při určování tématu a vytváření programu koncertu, by se mělo vycházet z učebnic, které žáci při hodinách hudební výchovy využívají. Téma by mělo být jasné a stručné a celý program by měl vycházet z předchozích znalostí žáků. Podle toho si můžeme určit výchovně vzdělávací cíl. Ten by měl obsahovat všechny tři oblasti. Jak oblast kognitivní, afektivní i psychomotorickou. Tyto tři složky jsou velmi důležité pro aktivizaci žáků, která je nepostradatelnou součástí výchovných koncertů. Tím, že žáky zapojíme do programu výchovných koncertů, udržujeme jejich pozornost.

Dle Drábka¹⁷ dělíme aktivizaci na:

- a) *Verbální (slovní)*
- b) *Hudební (společný zpěv, hra na dětské nástroje)*
- c) *Hudebně pohybovou (hra na tělo, vytleskávání rytmu, rytmické kroky a poskok, tanec)* – rozvíjíme spíše při menším počtu žáků, zejména pak na hudebních besedách
- d) *Soutěže, kvízy* – vhodné zejména pro žáky na druhém stupni

Poté, co si určíme téma a výchovný cíl koncertu, můžeme přejít k vypracování osnovy scénáře. Prvním krokem je stanovení hlavního obsahového cíle, poté stanovíme vedlejší obsahové cíle. Osnovu scénáře zpracováváme s ohledem na to, jaké máme k dispozici technické a provozní možnosti a zároveň i s ohledem na obsazení hudebního souboru.

Dalším krokem je výběr skladeb, ty by měly být zajímavé a ne příliš dlouhé. Snažíme se vybírat kontrastní skladby, jednodušší prokládáme složitějšími. Pro 2. stupeň ZŠ bych volila skladby dlouhé max. 4 – 5 minut a podobně bych se ubírala i s výběrem skladeb pro střední školy. Motivačním krokem je pro žáky také výběr pouze zajímavé části skladby, při níž se snažíme žáky zaujmout tak, aby si skladbu po koncertě chtěli poslechnout celou. Závěrem koncertu volíme takovou skladbu, abychom v žácích zanechali pozitivní dojem a abychom je podnítili pro návštěvu dalšího koncertu.

Většina výchovných koncertů trvá 50 minut, optimální uváděná délka je 45 – 60 minut. Koncert se dělí na část úvodní, vrcholovou a koncovou. 15 – 20 minut by mělo být

---

¹⁷ DRÁBEK, Václav. *ABC výchovných koncertů: (výchovné koncerty jako systém)*. Praha: Divadelní ústav, 1987 s. 54

věnováno mluvenému slovu, zbytek času by se mělo zabývat hudbou a činnostmi s hudbou spojenými. Přesná minutáž musí být uvedena ve scénáři koncertu. Velmi důležitým momentem pro posluchače je úvod koncertu, který musí na první dojem posluchače zaujmout. Nejdůležitější částí je vrcholová část programu. A neméně důležitou je také část zakončení, která musí v posluchači zanechat pozitivní dojem a naladit ho na poslech dalších skladeb a návštěvu dalšího koncertu.

Do scénáře je důležité zapsat také instrukce technického rázu, aby každý měl stanovené své úkoly a způsob jejich provedení a také proto, aby byl scénář použitelný i při dalších akcích.

S dostatečným časovým předstihem před konáním koncertu je potřeba vytvořit metodické listy, které poslouží učitelům hudební výchovy k přípravě žáků na výchovný koncert. Metodické listy seznamují učitele s programem a obsahem výchovného koncertu, je v nich také doporučený postup, jak žáky na výchovný koncert připravit, které pojmy si mají žáci zopakovat či jaké skladby si mají připomenout.

Dle Drábka¹⁸ musí metodický list obsahovat:

- a) *Název pořadu*
- b) *Ročník*
- c) *Dobu trvání*
- d) *Zaměření pořadu*
- e) *Tematický okruh učiva podle osnov*
- f) *Výchovně vzdělávací cíl*
- g) *Program*
- h) *Účinkující*
- i) *Metodické pokyny k přípravě na poslech*
- j) *Metodické pokyny k využití pořadu v HV*

---

¹⁸ DRÁBEK, Václav. *ABC výchovných koncertů: (výchovné koncerty jako systém)*. Praha: Divadelní ústav, 1987 s. 57

3.2. Příprava žáků na výchovný koncert

Učitelovým úkolem je s pomocí metodického listu připravit žáky na výchovný koncert takovým způsobem, aby se orientovali v jeho dění. Může si například s žáky zopakovat již známé pojmy, seznámit je se skladateli a jejich díly, či poslechnout skladbu, která zazní na koncertě a provést rozbor.

Před návštěvou výchovného koncertu by měl učitel poučit žáky o chování na koncertě, vysvětlit jim zásady společenského chování na hudebních akcích. Učitel by měl žákům sdělit, co bude programem koncertu.

Po návštěvě koncertu by měla následovat zpětná vazba. Vhodná je například beseda, kdy žáci projeví své dojmy, co je nejvíce zaujalo, čemu nerozuměli, případně žákům vysvětlit, co nepochopili. V případě, že se žákům zalíbila nějaká skladba či píseň, si ji znovu poslechnout, či nacvičit.

3.3. Pořadatelé výchovných koncertů

Hlavním úkolem pořadatele je zajištění vhodných prostor pro konání koncertu, s dostačujícím počtem sedadel, dobrou akustikou, vhodným osvětlením. Teplota v sále by se měla pohybovat okolo 20 stupňů. Pořadatel by měl zajistit šatny, jak pro účinkující, tak pro posluchače. Měl by obstarat také nástroje potřebné k výchovnému koncertu, včetně naladění klavíru. Pořadatel je také povinný včas propagovat akci a zaslat metodické listy školám.

3.4. Cíl výchovných koncertů

Výchovné koncerty mají několik cílů. Dle mého názoru k nejdůležitějším cílům patří naučit žáky společenskému chování. Dalším cílem je seznámit žáky s hudebními žánry, druhy hudby, vývojovými etapami hudby, vyjadřovacími a interpretačními prostředky. Naučit je rozlišit hudbu kvalitní od nekvalitní, dokázat hudbu správně vnímat, rozumět jí a zhodnotit. A v neposlední řadě také probudit u žáků zájem o hudbu a účast na koncertech a hudebních akcích.

3.5. Příprava, hodnocení a následné využití výchovného koncertu ve škole

Kvalita hudebního zážitku souvisí se stupněm porozumění skladbě, s jeho prožíváním, poznáváním a hodnocením. Hlavním cílem výchovných koncertů je vychovat vzdělaného posluchače, schopného dospět od spontánní reakce na hudbu k pochopení podstatných souvislostí díla.

Základem k prohloubení hudebního zážitku je znalost díla, jeho opakovaný poslech, rozbor, hodnocení a další hudební činnosti.

Aktivní pojetí poslechu bylo rozpracováno v několika publikacích. Václav Drábek ve svém ABC Výchovných koncertů uvádí základní schéma didaktického postupu takto:

- 1) Úvod (motivace), neboli navození vhodné nálady k poslechu hudby a probuzení zájmu o skladbu
- 2) Vlastní poslech, který ještě dále dělí na první poslech skladby a vyměnění dojmů, rozbor a estetické hodnocení skladby a závěrečný poslech skladby
- 3) Opakované návraty ke skladbě, její znovu poznávání v nových souvislostech po delším časovém odstupu

Dané schéma lze s malými obměnami využít i na přípravu žáků na výchovný koncert a jeho další využití v hodinách hudební výchovy.

- 1) Úvod, který v tomto případě zahrnuje motivaci k návštěvě koncertu, seznámení s programem a interprety a poučení o chování na koncertě. Dále pak poslech hudby a hudební činnosti.
- 2) Návštěva koncertu
- 3) Využití koncertu, které nejčastěji probíhá formou besedy, vysvětlení nejasností, hodnocení koncertu a opakovaného poslechu vybraných skladeb.

Z dotazníkového průzkumu u učitelů hudební výchovy vyšlo najevo, že toto schéma bývá téměř ve všech bodech naplňováno. Ne všichni učitelé hudební výchovy však využívají programu výchovných koncertů v následujících hodinách hudební výchovy.

4. VÝCHOVNÉ KONCERTY A BESEDY NABÍZENÉ ŽÁKŮM NA PŘEROVSKU

4.1. Nabídka výchovných koncertů na Přerovsku v minulosti

4.1.1. Pavel Novák st.

Pavel Novák starší, je významným přerovským rodákem narozeným dne 10. března 1944. Svou bohatou hudební kariéru zasvětil ve značné míře také pořadům pro děti a více než 40 let budoval systém výchovných koncertů pro děti a mládež. Jeho výchovné koncerty, které jsou v dnešní době, kvůli zpěvákovu úmrtí v roce 2009, bohužel minulostí, se nezapomenutelně zapsaly do paměti několika generací. Pavel Novák st. dokázal vytvořit dokonalou atmosféru svých koncertů a pro své písničky nadchnout nejednoho posluchače. Jeho písně jsou velmi melodické, rytmické a se snadnými texty.

Své výchovné pořady Pavel Novák st. určil zejména mladším žákům. Nejvíce výchovných pořadů přizpůsobil posluchačům mateřských škol a žákům 1. stupně základních škol. Tematické obsahy pořadů pro děti agentury Pavel Novák Family korespondovaly s jednotlivými zpěvníky „Budeme si zpívat“. Během svých výchovných pořadů zpěvák hovořil o daném tématu a prokládal zpěv mluveným slovem. Koncerty trvaly přibližně 50 minut a byly doplněné o obrazové scény na velkoplošné projekci.

Výchovné koncerty Pavla Nováka st. se konaly zpravidla v Přerovském kině Hvězda a navštěvovaly je stovky posluchačů.

V jeho šlépějích nyní pokračuje starší ze synů Pavel Novák ml. Ten výchovné pořady po svém otci doplnil o vlastní náboj a dal jim zcela nový rozměr.

Výchovné pořady produkováné Pavlem Novákem st. (pro mladší posluchače) :

- 1) Zvěřinec
- 2) Doktora se nebojíme
- 3) Tradice a zvyky
- 4) Jak se máme chovat
- 5) Jak jsme přišli na svět
- 6) Řemesla

- 7) Výlet
- 8) Sport a hry

Výchovné pořady Pavla Nováka st. (pro starší posluchače)

- 1) Hudební abeceda – výchovný pořad o tom, jak se stává hit hitem. Pavel Novák st. do tohoto pořadu zapojil zejména své vlastní hity. S několika obměnami, ať již v názvu programu, či jeho obsahu s touto osnovou pracuje i Pavel Novák ml. ve svém výchovném pořadu „Jak se dělá hit“

4.1.2. **ZUŠ Bedřicha Kozánka**

Základní umělecká škola Bedřicha Kozánka pořádala v minulosti výchovné koncerty pro mateřské i základní školy. Pod vedením učitelů Petra Vařáka a Karla Walty však výchovné koncerty proběhly naposledy ve školním roce 2012/2013. V loňském školním roce mohli žáci 1. a 2. tříd navštívit výchovný koncert tovačovské pobočky základní umělecké školy. Pro přerovské žáky však v loňském, ani letošním školním roce již žádný výchovný koncert základní umělecká škola Přerov nepořádala.

4.2. Nabídka výchovných koncertů na Přerovsku v současnosti

4.2.1. **Pavel Novák mladší**

Tento významný Přerovský rodák se kromě své umělecké činnosti věnuje podvodnímu natáčení a jeskynnímu potápění. Svou první hudební kapelu založil Pavel Novák ml. již v dospívajícím věku, později však trvale zakotvil v rodinné kapele Family, ve které působí s několikaletými přestávkami již mnoho let.

Výchovným koncertům, zejména na Přerovsku, se věnuje ve stopách svého otce, který zemřel roku 2009 a pomyslnou štafetu výchovných koncertů předal svému staršímu synovi. Pavel Novák mladší spolu s hudební skupinou Family, nabízí široké spektrum koncertů jak pro mateřské školy, tak pro 1. stupeň základních škol, ale i pro posluchače 2. stupně základních škol a starší. Do výborně připravených scénářů svého otce vložil své vlastní nápady a hudební vystoupení obohatil o moderní náměty. Mylnou představou některých posluchačů je, že se Pavel Novák ml. věnuje jen výchovným pořadům po svém otci, opak je však pravdou. Pavel Novák ml. vytváří na základě svých osobních zkušeností i své vlastní

výchovné pořady s preventivním podtextem. Nejnovějším z jeho hudebně zaměřených výchovných koncertů je pořad s názvem „Svobodný vězeň“. Své hudební pořady dělí do několika skupin.

- a) Pro děti MŠ a 1. – 4. třídy ZŠ – této věkové kategorii se Pavel Novák ml., tak jako jeho otec, věnuje nejrozsáhleji. Z původních osmi koncertních cyklů si dnes můžou přerovští posluchači vybrat z několika hudebních pořadů. Např. O zvířatech, Zdravíčko, Svátky, tradice a zvyky, Chovej se jako člověk, Cestování po světě, Od čerta k Ježíškovi a Jak na svět.
- b) Pro děti 4. – 7. třídy ZŠ – pro tuto věkovou kategorii nabízí Pavel Novák ml. jeden velmi oblíbený výchovný pořad s názvem „Jak se dělá hit?“ a nový program s preventivním podtextem „Svobodný vězeň“.

4.2.1.1. Jak se dělá hit?

Pořad „Jak se dělá hit?“ je určený pro dospívající mládež. Za předchůdce tohoto výchovného pořadu můžeme označit výchovný pořad jeho otce „Hudební abeceda“. Oproti Pavlu Novákovi st., který do pořadu zapojoval výhradně své vlastní písničky, Pavel Novák ml. seznamuje posluchače i s hity jiných hudebních velikánů, ať již českých či zahraničních a neopomíná ani písně lidové.

Zábavnou formou se snaží posluchači přiblížit základy hudby, zejména pak hudební historii, hudební formy, melodie, rytmu, doprovodu, textu i výrazu a názorně předvádí, jak vzniká jednoduchá hudební melodie, která je základem známého hitu. Pavel Novák ml. se prostřednictvím tohoto výchovného pořadu snaží přiblížit žákům pozitivní význam hudby pro život člověka. V průběhu tohoto pořadu řeší základní lidské starosti a slasti, včetně problematiky drog, alkoholu, mezilidských vztahů ale naopak také problémy spojené s prvními láskami.

Pořad trvá 50 minut.

Písně využitě v rámci hudebního pořadu Jak se dělá hit?

1) Jahody mražený	Jiří Schelinger
2) 1. Signální	Chinaski

3) Malinká	Pavel Novák
4) Smoke on the water	Deep Purple
5) Highway to hell	AC/DC
6) Když jsem šel z Hradišťa	lidová
7) Nádherná láska	Pavel Novák
8) Čmelák	Divokej Bill
9) Pihovatá dívka	Pavel Novák
10) Ukázky studiových a pódiových efektů	

4.2.1.2. Svobodný vězeň

Výchovně vzdělávací pořad s preventivním podtextem a to nejen ve sféře sociálně patologické, ale i ve sféře kriminality. Tento preventivní pořad je založený na osobních zkušenostech Pavla Nováka ml. Na tomto pořadu se snaží zpěvák přiblížit mladým posluchačům principy fungování závislosti. Jak jednoduchá a rychlá je cesta k závislosti a jak strašně těžká a složitá je cesta zpět. Cílem není poučovat, ale ukázat a správně pojmenovat patologické jevy závislých lidí a pomoci jim najít cestu, pokud se k návykovým látkám dostanou.

Zpěvák tento pořad zakládá na ohromujících faktech a alarmujících číslech zveřejněných EU. Kdy 80% všech kriminálních činů bylo spácháno pod vlivem návykových látek.

Pořad „Svobodný vězeň“ byl oceněn a podporován Olomouckým krajem a sklídl velmi kladná hodnocení odborníků zabývajících se léčbou a prevencí závislosti.

„Jedná se o autentickou zповěď, kdy autor předává poselství svého opravdového prožitku „pekla závislosti“, který může mnoha mladým lidem pomoci zorientovat se v problematice závislosti, ale také nabízí cestu k řešení jejich vlastních dětských problémů a trápení.“¹⁹

V pořadu zaznívají tyto skladby závislých lidí

1) Jahody mražený	Jiří Schelinger
2) Oddechový čas	Pavel Novák
3) Highway to hell	AC/DC

---

¹⁹ Recenze výchovného programu od Bc. Moniky Plocové

4) Stín katedrál	Petr Muk
5) Smells Like Teen Spirit	Curt Cobain
6) Pády	Pavel Novák
7) Tears in Heaven	Eric Clapton
8) Pijte vodu	Jaromír Nohavica

c) Speciální pořady pro mládež od 5. třídy ZŠ, SŠ

Kromě klasických hudebně zábavných pořadů jezdí Pavel Novák ml. za diváky také s multimediálním populárně – vědecko-naučným programem „Hranická propast – tajemná krása v srdci Evropy“, která je koncipována jako interaktivní forma besedy. Tento projekt se týká vědních oborů i vyučovacích předmětů jako jsou geologie, biologie, fyzika a chemie. V programu klade ve velké míře důraz na ochranu životního prostředí.

Dalším speciálním pořadem pro žáky základních a středních škol je novinka s názvem Dýchat znamená žít. Multimediální vzdělávací beseda je součástí cyklu Touhy bez hranic, v níž se snaží přiblížit mládeži možnosti posouvání lidských limitů. Mimo tématu ochrany životního prostředí se Pavel Novák věnuje fyziologii lidského těla a jeho limitům.

„Při této multimediální besedě si nenásilnou formou zopakujeme poznatky z biologie. Dozvíte se o různých tréninkových technikách a cvičeních, které mohou zpříjemnit i náš běžný život. Dotkneme se tématu ochrany životního prostředí, převážně vodního světa a budeme se snažit přesvědčit vás, že zdravý životní styl je nejenom klíčem k úspěchům v disciplíně potápění na nádech, ale i ke spokojenému životu každého z nás.“²⁰

d) Pro dospělé a další

Pavel Novák ml. se skupinou Family mají variabilní program vystoupení pro veškeré typy akcí, oslav, plesů či dalších. Svůj program dovedou přizpůsobit věku posluchačů, počtu i prostorovým možnostem.

---

²⁰ Pavel Novák. [online]. [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: <http://www.pavelnovak.cz/57-dychat-znamena-zit/>

4.2.2. Moravská filharmonie

Výchovné koncerty Moravské filharmonie Olomouc, které jsou pořádané pro 2. stupeň základních škol a střední školy můžeme rozdělit do dvou oblastí. První oblast zahrnuje komorní výchovné koncerty a druhá oblast zahrnuje koncerty orchestrální.

Mezi komorní výchovné koncerty pro 8. – 9. třídy základních škol a střední školy řadí Moravská filharmonie program s názvem „Smyčcové nástroje a bigbít“ Klasické smyčcové kvarteto, doplněné o bicí soupravu se snaží žáky přesvědčit, že jazz, rock, swing, heavy metal a další mohou znít dobře i ve smyčcovém podání. Moderátor pořadu žáky seznámí s vývojem populární hudby.

V programu tohoto koncertu zaznívájí skladby:

1) Dizzy Gillespie: Night in Tunisia	Jazz
2) Milan Svoboda: Blues o dešti	Blues
3) Scott Joplin: The Entertainer	Rag Time
4) Gary Daverne: Jazz Burleska	Jazz
5) Glenn Miller: Autumn Leaves	Swing
6) Beatles: I should have known...	Rock (<i>jazzová úprava</i>)
7) P. Birston: Your da best	Latin Rock
8) Apocalyptica: variace	Heavy metal

V předvánoční verzi koncertu zapojuje MFO také jazzovou úpravu koledy Nesem Vám noviny.

Orchestrální výchovné koncerty MFO pro 2. stupeň základních škol vystřídaly od roku 2005 velmi pestrý program. Tento typ výchovných koncertů má dlouholetou tradici, od roku 2005 má však tento typ koncertů zcela novou dramaturgii. Dle dřívější metodiky byly koncerty rozděleny pro jednotlivé ročníky dle odborných hudebních pojmů (např. Hudba v období romantismu, Symfonie apod.). V současnosti je nabízeno několik programů, zcela jinak tematicky zařazených. Každým rokem připravuje Moravská filharmonie jeden až dva druhy výchovných koncertů, vždy pro všechny ročníky dohromady. Program se liší pouze průvodním slovem, které je přizpůsobeno věku posluchačů.

2004/2005 – Vídeňští klasikové převážně vážně
2005/2006 – Setkání s malým Mozartem
2006/2007 – Dobro a zlo v hudbě
2007/2008 – Lidová hudba a klasika
2008/2009 – Smím prosit?
2009/2010 – Vídeňští klasikové převážně vážně
2010/2011 – Obrázky v hudbě a hudba v obrázcích
2011/2012 – Dobro a zlo v hudbě
2011/2012 – Lidová hudba a klasika
2012/2013 – Smím prosit?
2013/2014 – Vídeňští klasikové převážně vážně
2014/2015 – Obrázky v hudbě a hudba v obrázcích

4.2.3. **Countrio**

Jedná se o country skupinu z Hodonína, která zaměřuje své výchovné koncerty na posluchače základních a středních škol. Ve svém programu představuje žákům hudbu country a bluegrass od vzniku v USA až po formu, která je známá u nás. Tato country skupina pořádá koncerty po celé ČR a navštěvuje jednotlivé základní školy. Žáci jsou aktivně zapojováni do programu koncertů. Ve školním roce 2013/2014 nabídky této skupiny využila i přerovská základní škola Želatovská.

Výchovné koncerty trvají zpravidla 50 minut.

Pro věkovou kategorii 2. stupně základních škol a střední školy nabízí velké množství výchovných koncertů.

- a) První koncert ve stylu country nabízí průřez hudby od country, bluegrass, trampské hudby až po dnešní písničkáře a skladatele písní pro děti. Tento typ koncertu seznamuje posluchače s významnými hudebními jmény, jako jsou B. Monroe, B. Dylan, Zelenáči, Fešáci, Michal Tučný, Zdeněk Rytíř, Petr Spálený, Honza Vyčítal, Robert Křesťan a další. Skupina seznamuje žáky s neznámějšími hity těchto interpretů a samozřejmě neopomíná seznámit žáky s hudebními nástroji (mandolína, housle, elektrická mandolína, banjo, kytara, fukací harmonika, grumle a další), zejména pak s jejich historií a způsobem hry.

- b) Druhý koncert plynule tematicky navazuje na koncert první a seznamuje žáky s legendami Divokého Západu, se životy kovbojů, hledačů zlata a také s irskou lidovou hudbou, moderním country, gospely a v neposlední řadě také s užitím country hudby ve filmu. Neopomínají ani významné české country skladby.
- c) Třetí a neméně oblíbený je výchovný koncert ve stylu folku, který je založený na vývoji českého folku od trampské hudby až k legendám jako jsou Wabi Daněk, Karel Plíhal, bratři Ryvolové a další.
- d) Specifický je koncert s vánoční tematikou, který kombinuje první koncert s tradicemi Vánoc. V minulých letech si tento typ získal velký ohlas. Skládá se z českých, moravských, amerických a ostrovních vánočních koled a skladeb v country duchu.

4.2.4. **Tam Tam orchestra**

Tam-Tam Orchestra je groovová kapela vycházející z etnické hudby, world music, z brazilských, kubánských a afrických rytmů. Hudebníci vystupují v kostýmech dle typu formace a akce. Kromě tanečních rytmů velké formace nabízí také komornější obsazení – trio, kvartet, kvintet.

Tam Tam orchestra nabízí několik úrovní výchovného koncertu „Do světa perkusí“, na němž se žáci seznámí s historií, technikami a současností bicích nástrojů po celém světě. Hlavními tématy jsou etnická hudba, hudba Západní Afriky, Brazílie, Kuby, Arábie – Severní Afriky.

Průvodním slovem provází Miloš Vacík. Součástí výchovného koncertu jsou ukázky hry na různé nástroje z jeho rozsáhlé sbírky.

Druhou úrovní výchovného koncertu „Do světa perkusí“ je praktická verze, kdy se jedná o workshop zahrnující výuku rytmů a technik hry na jednotlivé bicí nástroje.

„Buben jako nejstarší nástroj na této planetě doprovází lidstvo od počátku, buben a rytmus je univerzální, všemi chápáný jazyk. Workshopy jsou stavěny tak, aby sdíleným zážitkem vedly k naučení lepší komunikace, naslouchání sobě i druhým a respektu k okolí.“²¹

---

²¹ Dostupné z: / <http://www.tamtam-batucada.cz/#orchestra>

4.2.5. Přerovský Jazzový festival

Každoročně nabízí nabídku výchovných koncertů pro Přerovské žáky středních škol také Jazzový festival. Výchovné koncerty Přerovského Jazzového festivalu jsou určeny především studentům střední pedagogické školy v Přerově.

V roce 2013 byl žákům nabídnutý pořad o Jazzu a jeho moderních podobách. Na tvorbě tohoto výchovného koncertu se podílel Petr Kroutil Orchestra.

V letošním školním roce byl výchovný koncert v rámci Přerovského Jazzového festivalu pořádaný v jiném duchu. Jednalo se o koncert uměle sestavené kapely s frekventantů a lektorů letní jazzové dílny Karla Velebného, jak českých tak zahraničních (zejména USA). Kapela hrála pod názvem Big Band LJD. Koncert opět navštívili žáci Gymnázia Jana Blahoslava a Střední Pedagogické školy. V letošním školním roce provázal koncertem Jakub Hlobil.²²

Výchovný koncert v rámci Jazzového festivalu poskytuje posluchačům více než hodinu jazzového zážitku.

4.2.6. Další Jazzové pořady

Dalším oblíbeným typem výchovného koncertu z období Jazzu jsou koncerty pořádané trojicí hudebníků Jakubem Hlobilem, Vojtěchem Želinským a Robertem Švehlou. Jejich výchovné pořady slouží jako doplněk k výuce hudební výchovy na základních a středních školách.

Tato trojice posílá nabídku výchovných koncertů každoročně na některé typy vybraných Přerovských škol a poté je také navštěvuje.

a) Jazz a jeho vliv

První koncert z jejich nabídky nese název Jazz a jeho vliv. Nabízí žákům poslech živé hudby z různých období a seznamuje je tak s charakteristickými prvky. Do svého programu zahrnují srovnání mezi bělošským a černošským cítěním a ukázky lidové hudby. Vysvětlují žákům základní principy improvizace a ihned žákům improvizaci předvádí ve dvou chorech, které vyvrcholí v jazz-rocku a funky. Celý program je doprovázený mluveným slovem, chronologicky popisuje

---

²² Hráč na osmistrunnou kytaru a člen skupiny Tam Tam orchestra.

zmíněná období, vysvětluje důležité termíny a zkráceně popisuje život některých významných osobností.

V jejich nabídce můžeme také najít výchovné pořady s názvem Blues ... ze třech úhlů pohledu a Vývoj Jazzu a Popu od 50. let.

b) Blues ... ze třech úhlů pohledu

První pohled objasňuje posluchačům pojmy blues, bluesová melodika a bluesové rytmické cítění a přistupuje k blues jako k samostatnému žánru. Druhý pohled popisuje blues jako základní kámen k vývoji jazzu a třetí pohled seznamuje žáky s blues jako fenoménem ovlivňujícím pop music.

V programu jsou využívány jak reprodukováné, staré autentické ukázky, tak hudba současná, která prvky blues obsahuje. Ukázky jsou obohaceny o zpěv a hru na fukací harmoniku.

c) Vývoj Jazzu a Popu od 50. let

Tento program je dělen po jednotlivých desetiletích od 50. let po současnost. Ke každému období jsou uváděny základní směry a události v jazzu a hudbě, která byla.

Výchovný pořad obsahuje živě hrané ukázky s bubeníkovým výkladem, které jsou zaměřeny na základní typy doprovodů (swing, samba, rock...), na vysvětlení rozdílných a shodných prvků v rhythm´n´ blues a rock´n´ rollu.

PRAKTICKÁ ČÁST DIPLOMOVÉ PRÁCE

5. VYUŽITÍ PROGRAMU VÝCHOVNÝCH KONCERTŮ VE VÝUCE HV NA 2. STUPNI ZŠ

Na základě výsledků mého výzkumu u žáků, se pokusím v této kapitole nastínit několik variant využití programu výchovného koncertu Pavla Nováka ml. – „Jak se dělá hit“ v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní školy.²³ Mým cílem je poskytnout inspiraci učitelům hudební výchovy, kteří se svými žáky navštěvují výchovné koncerty, ale nijak zvlášť s nimi po návštěvě nepracují.

Hlavním cílem je bezpochyby samotná návštěva výchovného koncertu, domnívám se ale, že jeho pozdější využití v rámci výuky hudební výchovy je jeho nedílnou součástí a pro samotné žáky je velmi důležité, protože slouží k upevnění zážitku z výchovného koncertu.

---

²³ Dále jen jako RVP

5.1. Návrh metodického využití výchovného pořadu Pavla Nováka – „Jak se dělá hit“

Tento hudební program je realizovaný pro žáky 4. – 7. tříd. Měl by žákům posloužit k tomu, aby se seznámili s tvorbou hudebního hitu. Žáci se na výchovném koncertu dozvídají, co vše je potřeba k tomu, aby se melodie a text stali známým a vyhledávaným hitem.

5.1.1. Skupinový projekt – „Uděláme hit“

Tento projekt byl realizovaný ve výuce hudební výchovy a trval celkem pět vyučovacích hodin. Realizace projektu probíhala v 8. ročníku základní školy.

Výchovně vzdělávací cíl:

Cílem tohoto projektu je dle žákových individuálních schopností a dovedností realizovat píseň a reprodukovat na základě jeho hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb. Žák také vytvoří a zvolí jednoduchý hudební doprovod a rozvíjí svou improvizaci.

Hlavní složkou tohoto projektu je hudební rytmus, rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti a v neposlední řadě také orientace v notovém záznamu skladby. Žáci musí odhalit vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby a využít rytmických zákonitostí při své hudební improvizaci s textem a melodií. Musí také vytvořit notový zápis pro realizaci písně.

- a) 1. vyučovací hodina - úkolem žáků je si vytvořit skupinky po čtyřech. Tato nová kapela si vybere českou písničku, která zazněla v rámci výchovného koncertu „Jak se dělá hit“. Úkolem kapely bude v první hodině vymyslet název kapely a na známou melodii vybrané písně, vytvořit nový text s pohádkovou tematikou. Skupiny, které se tohoto projektu již účastnily, si vybraly známé písně „Pihovatá dívka, 1. Signální a Jahody mražený.“

- b) 2. vyučovací hodina – žáci na nově vytvořený text, budou muset vymyslet novou melodii. Buď zcela jinou, nebo pouze s nějakou obměnou.
- c) 3. vyučovací hodina – úkolem žáků ve třetí vyučovací hodině je vytvořit vlastní instrumentální, popřípadě taneční doprovod k písni. S využitím Orffova instrumentáře.
- d) 4. vyučovací hodina – žáci si musí svůj nový hit doplnit ilustracemi a vytvořit tak jakýsi klip k nové písni. Ve zbylém čase mají za úkol vypracovat na papír A3 znázornění písně (včetně textu písně, melodie, ilustrace apod.)
- e) 5. vyučovací hodina – v poslední hodině si žáci předvedou své nové hity, včetně nacvičených hudebních doprovodů.

5.1.1.1. První realizace projektu

Pavel Novák – Pihovatá dívka

Původní text písně:

Mám duhu pro svůj den,
hvězdy zase pro svou noc.
Ráno jsem okouzlen,
denně poznávám tu moc.

Tvé oči pro mě jsou
duhou barev lákavou.
Tvé pihy září tmou
jako hvězdy nad hlavou.

Ref: Hledám stále, hledám rým
už podesáté.
Proč já blázen pořád sním
o té dívce pihovaté?

Proč si mě nevšímá?
Což musím o ní jen snít?
Proč si mě nevšímá?
Jenom ve snách smím ji mít.

Proč si mě nevšímá?
Což musím o ní jen snít?
Proč si mě nevšímá?
Jenom ve snách smím ji mít.

La la la lalalala ....

Vymyšlený text písně:

Byl jednou jeden král
a ten si za ženu vzal
krásnou a bohatou
princeznu s hvězdou zlatou.

Bydleli na zámku
a měli dceru Johanku
a dva starší syny
hezké jako maliny.

Ref: To je konec pohádky
o království
žili šťastně do smrti
to každý ví.

Král se svou královnou
jednou dcerou a syny
v království bohatém
spolu s hodnými lidmi.

/:Pohádka už skončila
vraťme se zpět do školy
písnička už skončila
pojd'me zas psát úkoly./:

Žáci pracovali s pomocí not k originální verzi písně. Drželi se daných délek not a snažili se pouze pozměnit melodii.

V notách původní verze písně se tento motiv objevuje celkem čtyřikrát, žáci jej však do not uvedli pouze dvakrát, protože vytvářeli alespoň zkrácenou notovou podobu písně.

Jedná se o refrén skladby, který žáci pozměnili ve větší formě. Zachovali pouze délky not a melodii obměnili.

Druhá část refrénu skladby, opět žáci pozměnili pouze délku not.

K původnímu textu skladby žáci vymýšleli svou vlastní melodii. Z počátku se zdálo, že tento úkol je pro ně příliš složitý a žáci se jej zprvu velmi báli. Po chvíli ale zjistili, že je tvorba nové melodie velmi baví a s pomocí not se základní melodií, tento úkol lehce zvládli.

Žáci k tvorbě vlastní melodie, měli k dispozici noty s melodií základní. S pomocí těchto not mírně, či ve větší míře melodii obměňovali. Ve většině případů dodržovali délku not stejnou se základní verzí písně.

5.1.1.2. Druhá realizace projektu

Jiří Schelinger – Jahody mražený

Původní text písně:

Poslala mě moje dívka pro jahody červený,
bez nich se prý nemám vracet, tak tu stojím
ztrápený.

Když se dívám co je sněhu, fouká vítr, pálí
mráz,
možná že si děvče myslí, že se mi tak
zbaví snáz.

/:Zapomněla vážení, na jahody mražený,
na jahody mražený, v igelitu balený.:/

Pohádku to připomíná o dvanácti
měsíčkách
nechtěla mi říci sbohem, teď by chtěla
abych plách.

Mohl bych se klidně vrátit, vím však že mě
nečeká,
měla mi to říci rovnou, že jiného ráda má.

/:Zapomněla vážení, na jahody mražený,
na jahody mražený, v igelitu balený.:/

Vymyšlený text písně:

Tři oříšky pro Popelku,
to je krásná pohádka.
Dora, Popelka a macecha,
to je pěkná „sebranka“.

Proč ji ty dvě pořád trápí?
To snad neví nikdo z nás.
Popelka si našla prince
a měla se už vždycky snáz.

/:Pohádky jsou moc fajn věci.
Rádi je maj všichni snad.
Děti, staří, prostě všeci,
usmívaj se u nich zas:/

Sněhurku zas pro změnu,
tráví matka závistivá.
Vše však vždy má dobrý konec,
dobro nad zlem vítězívá.

/:Pohádky jsou moc fajn věci.
Rádi je maj všichni snad.
Děti, staří, prostě všeci,
usmívaj se u nich zas:/

U této písně se žáci také drželi předepsaných délek not a měnili pouze melodii.

Žáci měli k dispozici původní verzi notového zápisu písně „Jahody mražený“. S pomocí notového zápisu vymysleli vlastní melodii. V tomto případě žáci zachovali původní délky not a pozměnili pouze melodii.

Práce s tvorbou melodie žáky velmi bavila a obohatila. Tvorby vlastní melodie se velmi báli, ale s pomocí původního notového zápisu jej zvládli.

Notový zápis původní verze písně sloužil žákům jako pomocné vodítko v délkách not a zároveň si mohli procvičit svou orientaci v notách.

5.1.2. Hudební dramtizace

Téma: Hudebně – pohybová dramtizace

Výchovně vzdělávací cíl:

Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.

Hudebně – pohybová dramtizace písně z výchovného koncertu „Jak se dělá hit“ „Čmelák“. Jedná se o hudební muzikál.

Obsazení: čmelák   Č
                    2 ovečky
                    2 krávy
                    2 kozy
                    muzikant
                    princezna
                    dělník

Rekvizity: kostýmy ovce, kozy, krávy, čmeláka, princezny a dělníka, flétna, namalované kulisy louky, kulisy ulice

Scéna:

Čmelák, jakožto hlavní postava hudební dramtizace poletuje po ulici a vypráví svůj příběh o všedním životě. Co vše se odehrává v životě lidí z pohledu čmeláka. Ostatní postavy (ovce, kozy, krávy, princezna atd. vystupují pouze jako němé).

Poznámka k realizaci hudební dramatizace:

Všichni žáci jsou zapojeni do realizace hudebně – pohybové dramatizace. Žáci, kteří nebudou v dramatizaci vystupovat jako hlavní postavy, budou součástí pěveckého sboru, který bude celý příběh podbarvovat svým zpěvem písní, které nějakým způsobem korespondují s jeho cestou. Svůj zpěv žáci doplňují o doprovod na Orffovy hudební nástroje a zvuky vydávané pomocí vlastního těla.

Na úvod zaznívá znělka z „krkonošských pohádek“.

ČMELÁK SE PROCHÁZÍ ULICÍ A ZAČÍNÁ VYPRÁVĚT SVŮJ PŘÍBĚH.
KOLEM NĚJ PROCHÁZÍ PRINCEZNA A DĚLNÍK.

Č: Žiju si jako v pohádce
když nechci, nejdu do práce

Melodie podle písničky (Buty – Práce)

OVEČKY SE PASOU NA LOUCE, MEZI NIMI PROLÉTÁVÁ ČMĚLÁK.

Č: venku se pasou ovce
dělá si každá, co chce

Melodie podle písničky (Pásla ovečky)

Č: pošeptáš mi, co tě láká
a to je pro čmeláka

Melodie podle písničky (Zuzana Norisová – ŠŠŠ)

Č: co broukal si v klidu svůj part
najednou malá louka a start,
pro všechny první třídu...

Melodie podle písničky (Na tý louce zelený)

OPĚT ZAZNÍ ZNĚLKA Z KRKONOŠSKÝCH POHÁDEK A ČMELÁK
POKRAČUJE VE SVÉM PUTOVÁNÍ. ZNOVU NA SCÉNĚ PROCHÁZÍ
POSTAVA PRINCEZNY A DĚLNÍKA.

Č: Tak žijem jako v pohádce
když nechcem nejdem do práce, a to nechcem nikdy

Melodie podle písničky (Buty – Práce)

NA LOUCE SE PASOU KRÁVY. ČMELÁK JE OBHLÍŽÍ A PUTUJE
DÁL.

Č: Venku se pasou krávy
vedle pole, trávy

Melodie podle písničky (Svěrák, Uhlíř – Krávy, krávy)

Č: šeptáš mi, co tě láká
a to je pro čmeláka

Melodie podle písničky (Zuzana Norisová – ŠŠŠ)

Č: co broukal si v klidu svůj part

Najednou malá louka a Start,
pro všechny první třídu...

Melodie podle písničky (Na tý louce zelený)

Č: Ať se propadnu jestli,
nemám pravdu tak dám fant,

Č: slunce ti pihy na tváře kreslí a co já?

Melodie podle písničky (Pavel Novák – Pihovatá)

Č: Já nic, já muzikant

Melodie podle písničky (Já jsem muzikant)

Č: Poslední dobou v lese,
nikdo neví, kde jsem,

Melodie podle písničky (Já do lesa nepojedu)

NA LOUCE SE PASOU KOZY.

Č: Venku se pasou kozy,
dělá si taky každá, co chce.

Melodie podle písničky (Pásli ovce)

Č: Pošeptáš mi, co tě láká,

a to je pro čmeláka

Melodie podle písničky (Zuzana Norisová – ŠŠŠ)

Čmelák si píská a naznačuje start (běžecký start).

Č: co broukal si v klidu svůj part
najednou malá louka a Start,
pro všechny první třídu...

Melodie podle písničky (Na tý louce)

Č: Ať se propadnu jestli,
nemám pravdu tak dám fant

Č: Slunce ti pihy na tváře kreslí
a co já?

Melodie podle písničky (Pavel Novák – Pihovatá dívka)

Text: Já nic, já muzikant
Já nic, já muzikant

Melodie podle písničky (Já jsem muzikant)

5.1.3. Návčik písňě

Těma: Návčik písňě

Výchovně vzdělavací cíl:

Žák dodrží správný rytmus, melodii a tempo. Intonačně čistý zpěv.

Dvojhlasý návčik písňě „Když jsem šel z Hradišť'a“

Dechová cvičení:

Pro správné dodržení hlasové hygieny zopakujeme všechna dechová cvičení alespoň šestkrát.

- 1) Nádech na 4 doby
Zadržení dechu na 2 doby
Výdech na 4 doby
Zastavení
Vydechnutí zbytku dechu

- 2) Nádech na 4 doby
Zadržení dechu na 2 doby
Slabé syčení na 4 doby
Zastavení
Vydechnutí zbytku dechu

- 3) Nádech na 4 doby
Zadržení dechu na 2 doby
Zesilování a zeslabování syčení na 4 doby
Zastavení
Vydechnutí zbytku dechu

3) Cvičení na správnou artikulaci

Při cvičení na správnou artikulaci musíme dbát na správnou výslovnost. Toto cvičení praktikujeme na každou notu hláskou „mi“. Dbáme na to, aby hláska „mi“ byla oddělená od další hlásky. Poslední tři noty vyslovujeme „min“ Pozor na pomlky mezi jednotlivými vyslovenými hláskami.

U tohoto cvičení dbáme na oddělení legáta od klasického zpěvu. Velmi důležité je tyto rozdíly při zpěvu odlišit. Procvičujeme na hlásku „jo“.

Samotný nácvik písně:

Nejprve si žáci poslechnou dvojhlasou verzi písně. Postupně začínáme s nácvikem nejprve jednoho hlasu. Nácvik provádíme po částech cca 4 takty. Velmi důležitá je kontrola výslovnosti, zejména u slov žákům neznámých, či u slov v jiném nářečí. U písně „Když jsem šel z Hradišťa“ jsou to slova Hradišťa, děvčicu, jablúčko, šohajek. Důležité je také opravovat žáky při chybách v intonaci. Pokud žáci nebudou schopni, naučit se druhý hlas, zůstaneme pouze při nácviku jednohlasu. V případě, že jsou žáci šikovní a nácvik zvládají bez problémů, přecházíme k nácviku druhého hlasu, který se nejprve také učí všichni. Jakmile umí celá třída oba dva hlasy, můžeme žáky rozdělit na dvě půlky.

Vhodné je s žáky zpívat jeden hlas a druhý doprovázet na klavír. Žáci tak získají větší stabilitu a jistotu ve zpěvu.

Skupinový zpěv je velmi vhodný pro žákovo sebevědomí a pro získání jistoty při zpěvu. Mnoho žáků se stydí zpívat sólově před svými spolužáky a při sborovém zpěvu se jejich nejistota vytrácí.

5.1.4. Realizace písně s využitím Boomwhackers

Téma: Vokálně instrumentální aktivity individuální a společné

Výchovně vzdělávací cíl:

Žák se orientuje v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností.

Píseň „Nádherná láska“ jsme spolu s žáky doplnili o zajímavý doprovod na Boomwhackers.

Boomwhackers jsou barevné laděné trubice, které v dnešní době doplňují tradiční Orffův instrumentář a jsou dobře využitelnou pomůckou pro učitele hudební výchovy. Boomwhackers jsou využitelné jak pro melodickou hru, tak pro hraní doprovodů k písním. Dají se využít k rozvoji improvizace u žáků, ale může se na ně hrát i podle jednoduchých partitur. Různí autoři upřednostňují různé způsoby notace, od jednoduchých barevných čtverců, přes barevně odlišené noty až po běžnou notaci.

Ke hře na boomwhackers jsou vhodné písně v základní tónině, proto jsem k tomuto účelu vybrala píseň „Nádherná láska“.

Žáci si nejprve píseň zazpívali bez barevných trubice. Poté vždy dva žáci dostali stejný tón z písně a stejnobarevnou trubici. Žáci píseň doprovázeli podle barevných not.

V první řadě si vyzkoušeli doprovod ve zpomaleném tempu, poté již v normálním tempu bez zpěvu a nakonec doprovázeli na boomwhackers svůj zpěv.

Doprovod zpěvu na boomwhackers je obohacujícím motivem klasické výuky hudební výchovy.

5.1.5. Hudebně pohybová aktivita

Téma: Hudebně pohybová výchova

Výchovně vzdělávací cíl:

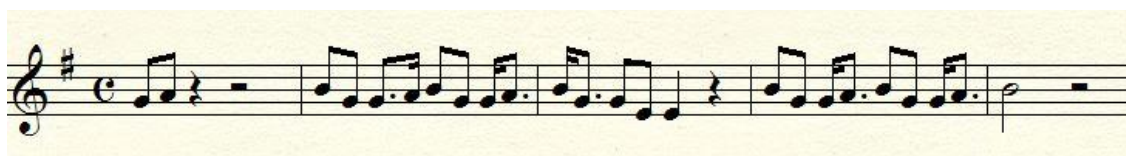
Dle poslechu rozpoznat rytmus, změnit tempo své chůze. Správné držení těla. Základní taneční pohyby. Polkový a valčíkový krok.

Výchovně vzdělávací pořad „Jak se dělá hit“ sice obsahuje písně pouze v celém taktu, ovšem tvorba Pavla Nováka je natolik obsáhlá, že můžeme k nácvičku tanců použít repertoár přímo tohoto zpěváka.

Písně Pavla Nováka jsou velmi vhodné k nácvičku základních tanečních kroků, které se učí na základní škole ale i k pohybové aktivitě, jako je chůze.

Při správné chůzi se našlapuje na zem patou a postupně se přenáší váha těla na celé chodidlo směrem k prstům. U tanečních kroků je tomu naopak.

K nácvičku chůze můžeme vhodně vybírat písně i z programu výchovného koncertu „Jak se dělá hit“. Pomalou chůzi bychom procvičovali např. u písně 1. Signální, Nádherná láska, Když jsem šel z hradišt'a.

Obr. Chinaski – 1. Signální

Naopak rychlou chůzi u písní Pihovatá dívka, Malinká, Jahody Mražený.

Obr. Jiří Schelinger – Jahody mražený

Zajímavou písní k procvičování správné chůze může být píseň Čmelák, ve které se střídá pomalé a rychlé tempo. Žáci by proto museli sami odhadnout rytmus a tempo a podle toho přizpůsobit svou chůzi.

Na úplném začátku nácviku chůze, nám velmi pomohou Orffovy nástroje, které dopomohou žákům k jasnějšímu vnímání rytmu. Chůzí žáci v prostoru vytvářejí všelijaké, zajímavé útvary (např. kruh, osmička, zástup, diagonála, řada apod.). Dalšími výrazovými prvky hudebně pohybové aktivity jsou cval, běh a poskok. Koordinovaným pohybem vedeme žáky ke správnému vnímání tempa, rytmu, melodie, charakteru a dynamiky hudby. Třetí variantou je nácvik jednoduchých tanečních kroků, jako jsou krok přísunný, krok zkřížený, nebo krok přeměnný (např. Menuet, Mazurka, Blues či Rock n'roll). Tanec může být provozován skupinově, jednotlivě či párově.

Vhodné k nácviku chůze jsou i písně z repertoáru zpěváka Pavla Nováka st.. Vzhledem k tomu, že tvorba Pavla Nováka je velmi obsáhlá a čítá několik druhů písní v nejrůznějších rytmech a tempech, můžeme si k nácviku chůze zvolit, jak písně pomalejšího charakteru, tak písně rychlejší. Z rychlejších pak můžeme vybrat například píseň Malinká, Jak se máš Hany, Asi či Pihovatá dívka. Z pomalejších pak vybereme píseň Chci zapomenout, Vyznání, Nádherná láska a další.

Obr. Pavel Novák – Vyznání

K nácvičku základních tanců jako jsou polka, či valčík volíme písně ve dvoudobém a třídobém taktu.

Polka

Je společenský tanec ve dvoučtvrtěovém taktu. Tento tanec vznikl v Čechách okolo roku 1830.

Z písňové tvorby Pavla Nováka je k nácvičku tohoto tance vhodná např. píseň Japonská myší polka, která má název tance již v samém názvu písně. Tato píseň, je po své obsahové stránce vhodná spíše pro 1. stupeň základních škol. Pro starší žáky můžeme vybrat píseň Malinká. Polkový krok mohou žáci nacvičovat s obměnou také s hudebním doprovodem (dřívka, bubínek, triangel, tympány a další.)

Obr. Pavel Novák – Malinká

Valčík

Je postupový kolový tanec ve tříčtvrtěovém taktu. Vznikl v Alpách, kde se vyvinul spolu s dalšími tanci z lidového vzoru, z rakouského Länderu.

Vzhledem k tomu, že tvorba Pavla Nováka nemá příliš mnoho písní v tříčtvrtěovém taktu se k nácvičku valčíku hodí jen méně známé písně Má lásko zůstaň a Odpovím ti la, la, la. Pavel Novák se ve své tvorbě téměř vůbec nezabýval tříčtvrtěovým taktem. Velká většina jeho tvorby je v taktu celém.

Obr. Pavel Novák – Odpovím ti la la la

Blues

Blues je tanec velmi jednoduchý na naučení. Je ve čtyřčtvrt'ovém taktu a volným tempu.

Díky tomu, že Blues je tanec ve čtyřčtvrt'ovém taktu, můžeme k nácvičku tohoto tance vybrat z tvorby Pavla Novák hned několik titulů. Vhodná je například píseň Chci zapomenout, Nádherná láska, Vím jediné, chci žít, Jen já vím, Žofie a další.

Rock n'roll

Rock n'roll je tanec, který vznikl v USA z tanců v té době aktuálních. Současný rock n'roll má jen málo společného s klasickým rock n'rollem.

Z tvorby Pavla Nováka se k tomuto účelu hodí píseň „Jaký jsem“, která má typický Rock n'rollový rytmus a zpěvák samotný rock n'roll v písni zmiňuje.

5.1.6. Pavel Novák – zpěvák populární hudby

Téma: Pavel Novák – zpěvák populární hudby

Výchovně vzdělávací cíl:

Hlavním výchovně vzdělávacím cílem je, dozvědět se základní informace o Pavlovi Novákovi. Ať už o Pavlovi Novákovi st., tak i mladším. Seznámení se s jejich pestrou tvorbou a všestranným uměním a s pojmem populární hudba.

Pavel Novák st. je zpěvák mnoha tváří. Jeho rozmanitou tvorbu můžeme dělit do několika odvětví. Nejpočetnějším je zcela jistě oddělení tvorby pro děti předškolního a mladšího školního věku, do kterého řadíme písně z cyklů „Budeme si zpívat“. Pro výuku na 2. stupni bych ale spíše zařadila písně určené žákům 2. stupně a dospělým. Na výchovném koncertě „Jak se dělá hit“ také zaznívají neznámější písně tohoto velikána (Malinká, Nádherná, Pihovatá dívka). K poslechu však můžeme zařadit i písně méně známé a zajímavé jak svým rytmickým zpracováním, tak typově odlišným. Zejména pak píseň „Morava“ a „Noc“, které jsou velmi odlišné od zbytku repertoáru tohoto zpěváka a dokazují jeho pěvecké umění. Píseň „Noc“ je typická prvky folklóru, doprovodem cimbálu a smyčcových nástrojů. Další velmi zajímavou písní z Novákovy tvorby je píseň nesoucí název Maminka. Ta je zajímavá především tím, že je zpívána v italském jazyce.

Velkým obohacením pro žáky, může být také srovnání tohoto populárního zpěváka s dalšími významnými, populárními zpěváky u nás (např. Zdeněk Svěrák, Jaromír Nohavica, Tomáš Klus a další). Žáci sami mohou zkusit porovnat, v čem se tito skladatelé odlišují.

Opomíjený by v této oblasti neměl být ani Pavel Novák ml. Syn již dříve zmiňovaného Pavla Nováka st. se věnuje především reprodukci písní po svém otci, ale v nemalé míře má i písně své vlastní.

Žáky by mohl zaujmout jak jeho životní příběh, který bude pro dospívající mládež jistě zajímavý, tak i jeho tvorba, která je velmi procítěná a obdobná tvorbě Pavla Nováka st. Mohli by také zkusit porovnat tvorbu těchto dvou skladatelů (např. najít odlišnosti a podobnosti jejich tvorby).

Velmi citově zabarvená je píseň s názvem „Jsi tady stále“, kterou Pavel Novák ml. složil po smrti svého otce. Další zajímavou písní je „Armáda malých andělů“, „Líná Ema“ a celá řada dalších.

6. NÁZORY UČITELŮ HV 2. STUPNĚ ZŠ A SŠ NA NABÍDKU VÝCHOVNÝCH KONCERTŮ NA PŘEROVSKU

Dotazníkový průzkum probíhal u učitelů hudební výchovy na základních a středních školách, zejména pak Přerovských a okolních. Dotazníkového průzkumu se zúčastnilo celkem patnáct oslovených učitelů.

Otázka č. 1 :

Myslíte si, že je nabídka výchovných koncertů pro Přerovské školy dostačující a vhodná?

Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
Ano	14	93
Ne	1	7

Dílčí závěr:

Na první otázku odpovídali učitelé zejména kladně. Všichni se shodli na tom, že nabídka výchovných koncertů na Přerovsku je v současné době velmi pestrá a bohatá. Zejména z toho důvodu, že velké množství souborů z celé republiky je ochotné dojet přímo na danou školu, či do daného města.

Otázka č. 2:

Jak často navštěvujete výchovné koncerty?

Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
Jedenkrát za pololetí	8	54
Jedenkrát za rok	5	33
Méně často	2	13

Dílčí závěr:

U této otázky se odpovědi učitelů poněkud rozchází. Větší polovina dotazovaných uvedla, že výchovné koncerty navštěvují jedenkrát za pololetí. Menší polovina poté uvedla, že výchovné koncerty se svými žáky navštěvují jedenkrát za rok a dva z učitelů dokonce uvedli, že méně často.

Otázka č. 3:

Podle čeho vybíráte výchovné koncerty a jaký typ navštěvuje vaše škola nejčastěji?

Dílčí závěr:

Výchovné koncerty vybírají učitelé dle několika priorit. Jedním z kritérií k výběru vhodného výchovného koncertu je školní vzdělávací program. Učitelé si vhodného kandidáta na výchovný koncert volí dle toho, zda jeho obsah koresponduje se školním vzdělávacím programem. Dále pak dle přidané hodnoty (dle toho, co zajímavého výchovný koncert obsahuje a čím dokáže žáka zaujmout). Dalším kritériem k vhodnému výběru výchovného koncertu jsou průřezová témata a primární prevence. Nejdůležitějším kritériem, ke kterému se ubírá velká většina učitelů, je pochopitelně věk žáků. Výchovný koncert se volí i dle typu žáků. Rozdílné koncerty se vybírají v případě, že se jedná o třídu s matematickým, sportovním či jiným zaměřením.

Otázka č. 4:

Jakým způsobem připravujete žáky na návštěvu výchovného koncertu?

Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
Rozhovor	9	41
Metodický list	6	27
Poslech	7	32

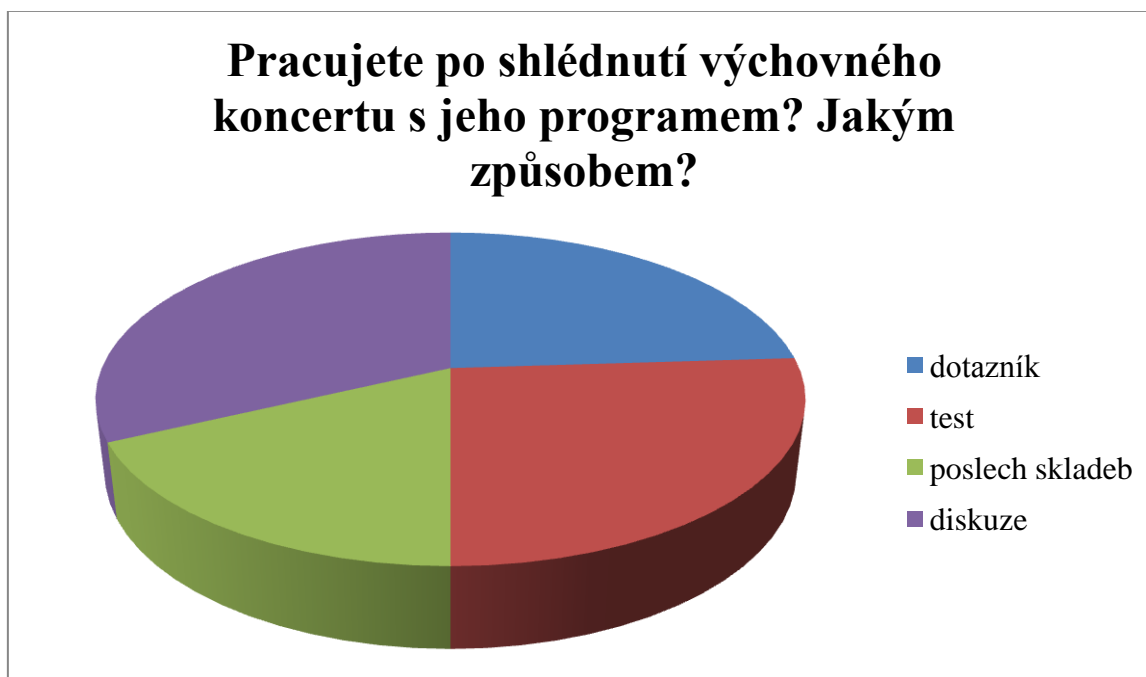
Dílčí závěr:

Již dříve jsem zmiňovala, že příprava žáků na výchovný koncert je velmi důležitým bodem pro všeobecné pochopení koncertu. Všichni učitelé uvedli, že své žáky nějakým způsobem na návštěvu výchovného koncertu připravují, ať již po stránce bezpečnostní, nebo po stránce obsahové. Nejčastější odpovědí byl rozhovor o interpretovi, využití metodického listu poskytovaného pořadatelem výchovného koncertu či poslech některých ukázek.

Otázka č. 5:

**Pracujete po shlédnutí výchovného koncertu s jeho programem?
Jakým způsobem?**

Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
Dotazník	8	24
Test	9	26
Poslech skladeb	6	18
Diskuze	11	32

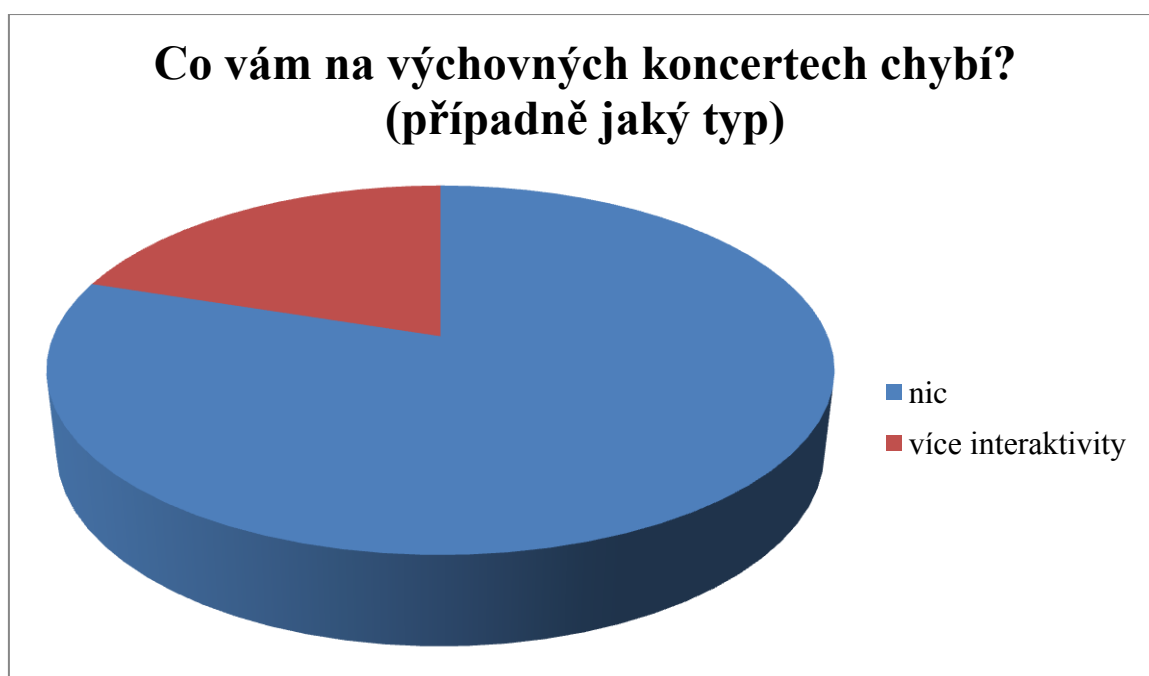
Dílčí závěr:

Dotazovaní učitelé pracují s programem výchovných koncertů různě. Nejčastěji se však ubírají k diskuzi, dotazníkovému průzkumu, testu či opakovanému poslechu skladeb.

Otázka č. 6:

Co vám na výchovných koncertech chybí? (případně jaký typ)

Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
Nic	12	80
Více interaktivity	3	20

Dílčí závěr:

U této otázky většina učitelů uvedla v odpovědi nic. Tři z oslovených uvedli, že na výchovných koncertech postrádají více interaktivity.

7. DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM U ŽÁKŮ

Vážení studenti, milí žáci,

jmenuji se Hana Blatáková a jsem studentkou 5. ročníku učitelství HV pro 2. stupeň ZŠ a SŠ na PdF UP Olomouc.

V mé diplomové práci se zabývám problematikou výchovných koncertů pro děti a mládež na Přerovsku, pořádaných pro žáky 2. stupně ZŠ, víceletých gymnázií a středních škol.

Jako součást své práce bych ráda použila výsledky výzkumu s názory vás zkušenějších. Proto vás velmi prosím o zodpovězení několika otázek (zvláště pro žáky a učitele).

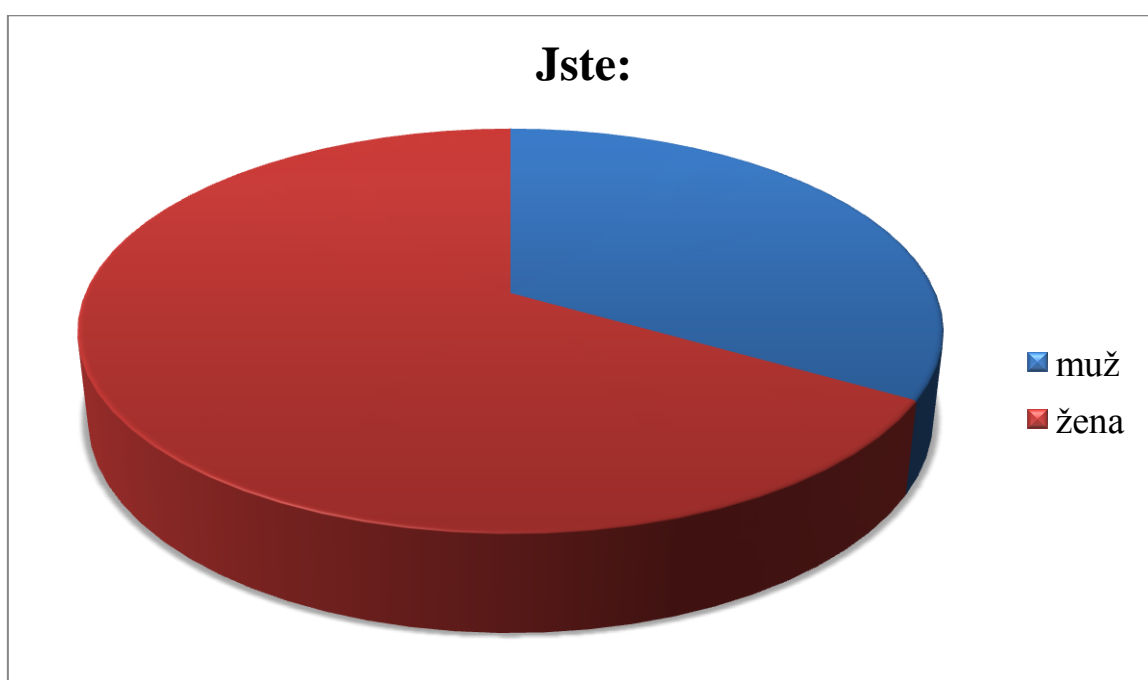
Předem děkuji za ochotu a spolupráci,
s přáním příjemného dne.

Bc. Hana Blatáková

Otázka č. 1:

Pohlaví respondenta.

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Muž	97	33
b)	Žena	193	67

Dílčí závěr:

V příslušné tabulce a grafu a tabulky vyplývá, že 67% dotazovaných žáků 2. stupně základních škol jsou ženy a zbylých 33% dotazovaných jsou muži.

Otázka č. 2:

Jakou školu navštěvujete?

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Základní škola	133	46
b)	Víceleté gymnázium (ZŠ)	35	12
c)	Střední odborná škola	63	22
d)	Klasické gymnázium (SŠ)	58	20

Dílčí závěr:

Dotazníkový průzkum probíhal u žáků základních škol, víceletých gymnázií, středních odborných škol a klasických gymnázií. Z daného grafu vyplývá, že se tohoto průzkumu zúčastnilo nejvíce žáků základních škol, celkem 46 %. 12 % dotazovaných žáků navštěvuje střední odborné školy, 20% klasická, čtyřletá gymnázia a nejméně oslovených 12% chodí na víceletá gymnázia.

Otázka č. 3:

Zúčastnil/a jste se nějakého výchovného koncertu na 2. stupni ZŠ?

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Ano	200	69
b)	Ne	90	31

Dílčí závěr:

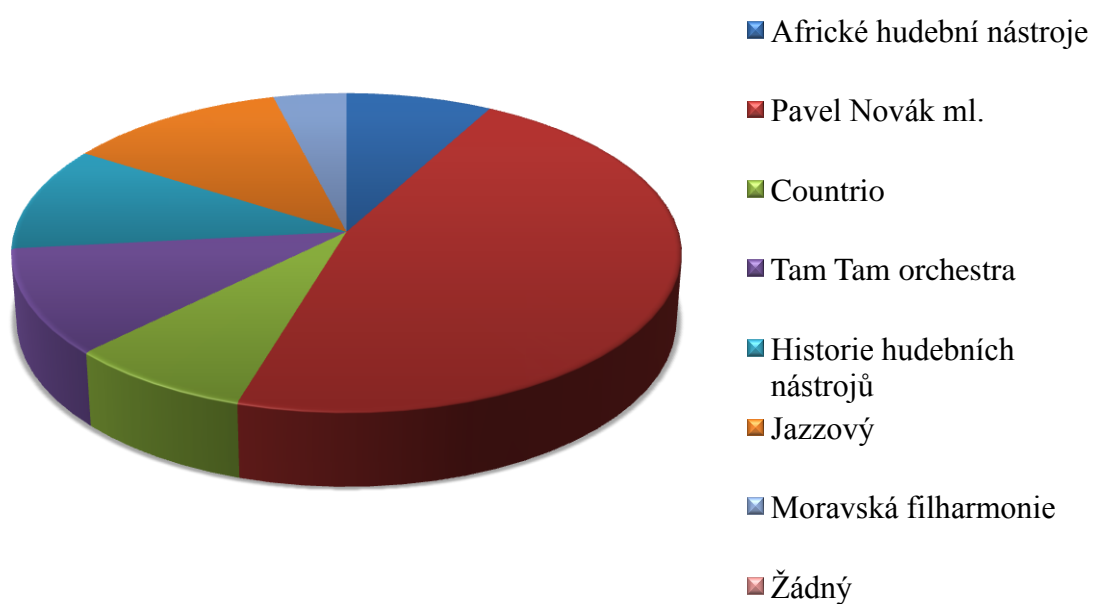
Z příslušné tabulky a grafu vyplývá, že 69% dotazovaných žáků navštívilo na 2. stupni základních škol jakýkoliv výchovný koncert. Zbýlých 31% žáků se žádného výchovného koncertu na 2. stupni základních škol nezúčastnilo.

Otázka č. 4:

Jaký typ výchovného koncertu jste navštívil/a na 2. stupni ZŠ?

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Africké hudební nástroje	17	6
b)	Pavel Novák ml.	102	35
c)	Countrio	17	6
d)	Tam Tam orchestra	23	8
e)	Historie hudebních nástrojů	23	8
f)	Jazzový	26	9
g)	Moravská filharmonie	9	3
h)	Žádný	73	25

Jaký typ výchovného koncertu jste navštívil/a na 2. stupni ZŠ:

Dílčí závěr:

Žákům základních škol je nabízená široká škála výchovných koncertů, jejich učitelé jim volí výchovné koncerty ve velmi širokém a pestrém složení. Celkem 35% žáků navštívilo na druhém stupni základních škol, výchovný koncert Pavla Nováka ml., 6% výchovný koncert se zaměřením na africké nástroje a výchovný koncert skupiny Countrio. 8% dotazovaných uvedlo, že se zúčastnili výchovného koncertu o historii hudebních nástrojů a hudební kapely Tam Tam orchestra. 9% žáků navštívilo výchovný koncert s jazzovým zaměřením a pouze 3% žáků základních škol navštívilo výchovný koncert Moravské filharmonie. 25% dotazovaných žáků nenavštívilo žádný výchovný koncert na 2. stupni základních škol.

Otázka č. 5:

Zúčastnil/a jste se nějakého výchovného koncertu na SŠ?

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Ano	53	18
b)	Ne	69	24
c)	Jsem žákem ZŠ	168	58

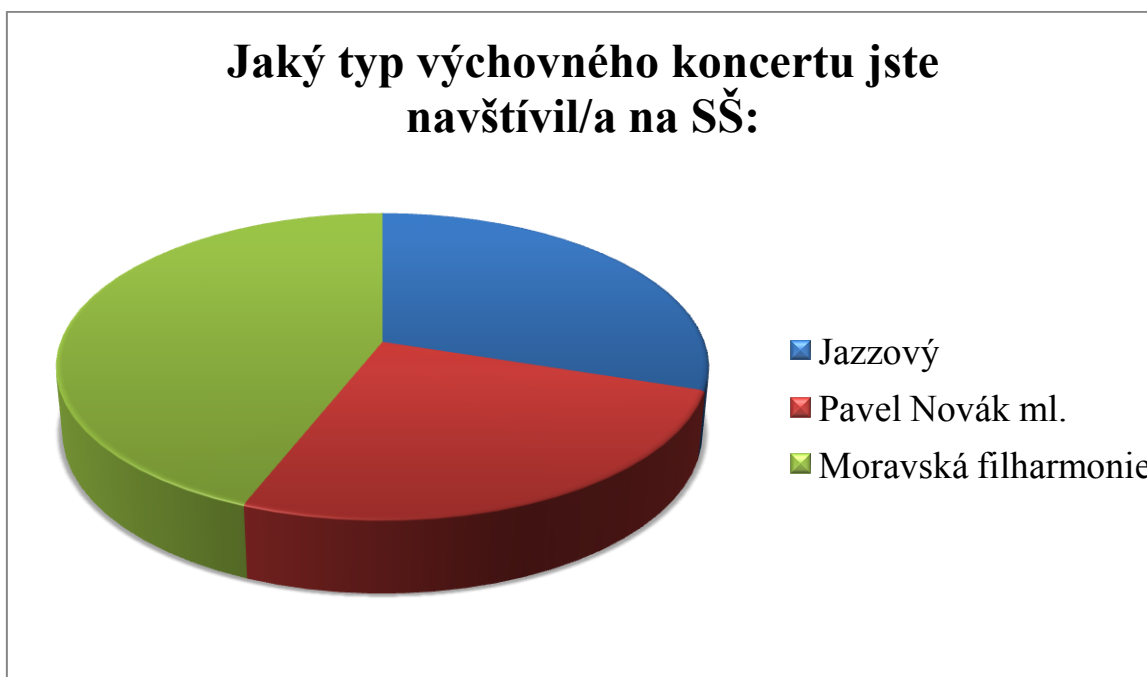
Dílčí závěr:

Z přílehlého grafu a tabulky se dozvídáme, že návštěva výchovných koncertů na středních školách není tak vysoká jako na školách základních. Pouze 53 dotazovaných žáků (18%) se zúčastnilo výchovného koncertu na střední škole. Zbylých 69 (24%) žádný výchovný koncert na střední škole nenavštívilo. Pokud bychom ale operovali pouze s počtem žáků střední školy, zjistili bychom, že pouze 43% žáků středních škol navštívilo výchovný koncert. A 57% žáků žádný výchovný koncert na střední škole nenavštívilo.

Otázka č. 6:

Jaký typ výchovného koncertu jste navštívil/a na SŠ? (NEPOVINNÁ OT.)

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Jazzový	87	30
b)	Pavel Novák ml.	75	26
c)	Moravská filharmonie	128	44

Dílčí závěr:

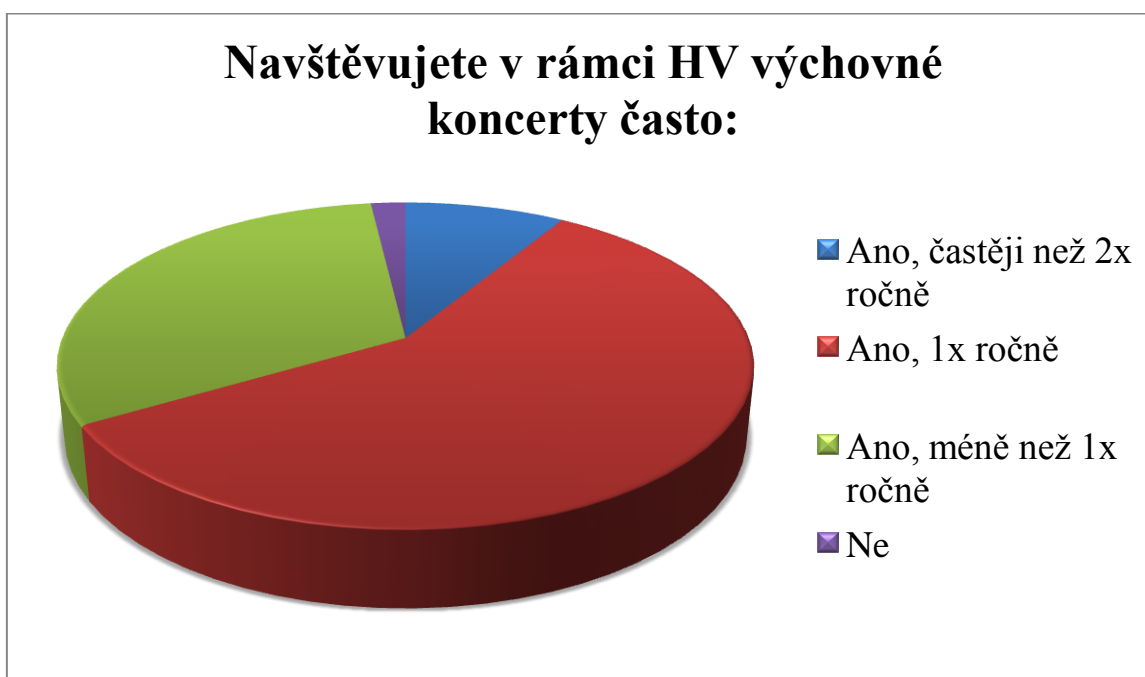
V daném grafu a tabulce vidíme, že repertoár výchovných koncertů na středních školách se příliš neliší od volené nabídky výchovných koncertů na školách základních. Snad jen s tím rozdílem, že učitelé středních škol mnohem více volí návštěvu výchovného koncertu Moravské filharmonie, než na školách základních. Celkem 44% dotazovaných žáků navštívilo

výchovný koncert Moravské filharmonie, 30% výchovný koncert s jazzovým zaměřením
a 26% výchovný koncert přerovského rodáka Pavla Nováka ml.

Otázka č. 7:

Navštěvujete v rámci HV výchovné koncerty často?

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Ano, častěji než 2x ročně	17	6
b)	Ano, 1x ročně	105	36
c)	Ano, méně než 1x ročně	58	20
d)	Ne	110	38

Dílčí závěr:

Z dotazníkového průzkumu vyšlo najevo, že většina škol výchovné koncerty do své výuky zařazuje. Častěji než 2x ročně (alespoň 1x za pololetí) navštěvuje výchovné koncerty 6% dotazovaných. 1x ročně 36% dotazovaných, méně než 1x ročně 20% dotazovaných. A 38% dotazovaných žáků uvedlo, že výchovné koncerty nenavštěvují, či navštěvují pouze sporadicky.

Otázka č. 8:

Myslíte si, že je výchovný koncert zábavnější než klasická výuka HV?

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Ano	255	88
b)	Ne	35	12

Dílčí závěr:

Uvedený graf hovoří zcela jistě ve prospěch výchovných koncertů. Téměř všichni dotazovaní žáci (88%) se domnívají, že výchovné koncerty jsou zábavnější než klasická výuka hudební výchovy. Pouze 12% dotazovaných si toto nemyslí.

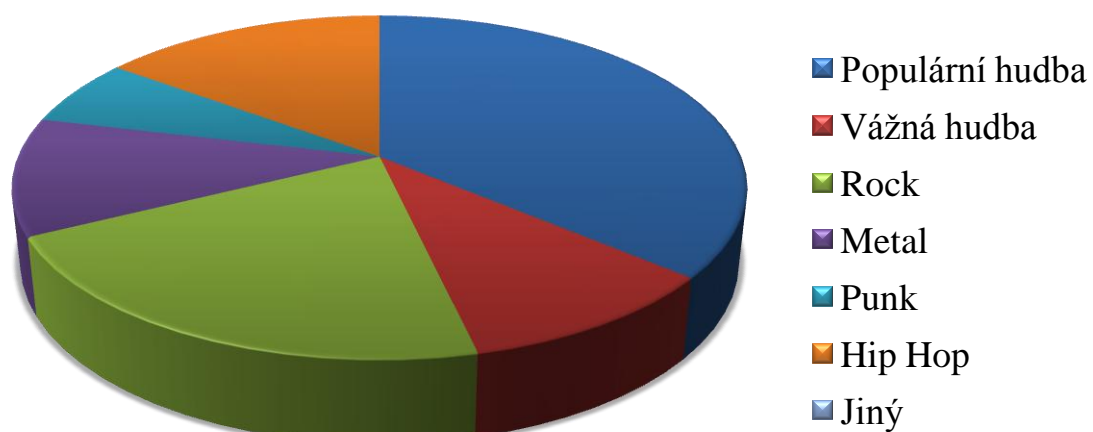

Otázka č. 9:

Jaký typ výchovných koncertů byste rád/a navštívil/a?

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Populární hudba	99	34
b)	Vážná hudba	28	9,6
c)	Rock	58	20
d)	Metal	30	10,4
e)	Punk	17	6
f)	Hip Hop	41	14
g)	Jiný	17	6

Jaký typ výchovných koncertů byste rád/a navštívil/a:

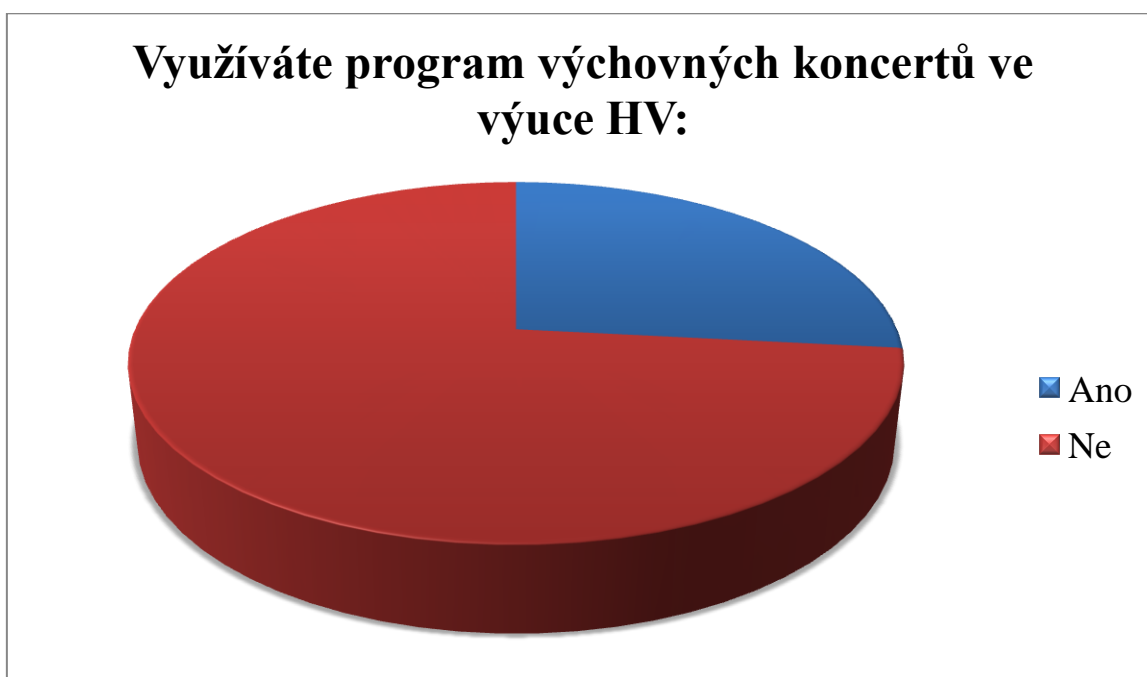
Dílčí závěr:

Z příslušného grafu můžeme vypočítat, že žáky nejvíce zajímají moderní styly hudby. Ze všeho nejraději by navštěvovaly výchovné koncerty zaměřené na populární hudbu (34%). Velmi lákavé jsou pro ně výchovné koncerty rockové hudby (20%), hip hopové hudby (14%), metalu (10,4%). Dnešní žáci však neopomíjejí ani vážnou hudbu, takovýto typ koncertu by rádo navštívilo 9,6% dotazovaných. 6% dotazovaných žáků by chtělo navštívit punkový výchovný koncert a 6% dotazovaných ještě zcela jiný typ výchovného koncertu.

Otázka č. 10:

Využíváte program výchovných koncertů ve výuce HV?

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Ano	78	27
b)	Ne	212	73

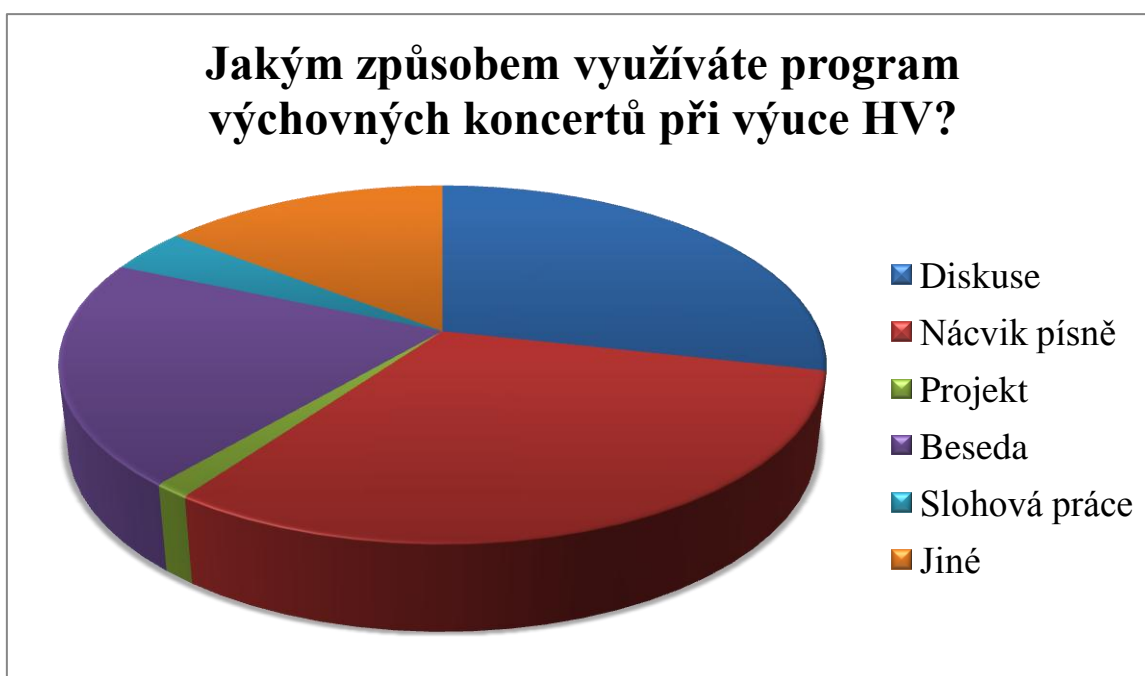
Dílčí závěr:

Z příslušného grafu se dozvídáme, že program výchovných koncertů se z velké většiny již v dalších hodinách nevyužívá. 73% žáků odpovědělo, že s programem výchovných koncertů již dále ve výuce hudební výchovy nepracují. Pouze 27% dotazovaných žáků se svými učiteli využívá program výchovných koncertů a po jejich skončení s nimi dále pracují.

Otázka č. 11:

Jakým způsobem využíváte program výchovných koncertů při výuce HV?

	Možnosti	Označeno celkem	Tj. %
a)	Diskuse	87	30
b)	Nácvik písně	96	33
c)	Projekt	3	1
d)	Beseda	61	21
e)	Slohová práce (postřehy, zkušenosti aj.)	14	5
f)	Jiné	29	10

Dílčí závěr:

Z předchozího grafu vyšlo najevo, že velká většina učitelů se svými žáky po návštěvě výchovného koncertu jejich programu nijak dále nevyužívá. Z dalšího grafu vychází najevo, že pokud učitelé program výchovných koncertů využívají, ubírají se ke klasickým metodám, jako jsou Diskuse (30%), nácvik písně (33%), beseda (21%), slohové práce (5%), projekt (1%), a jiné metody (10%).

8. ZÁVĚR

Výchovné koncerty jsou velmi důležitým a potřebným doplňkem klasické hudební výchovy na základních a středních školách. Jejich nabídka na Přerovsku je velmi rozsáhlá a různorodá. Přerovský region je nabídkou výchovných koncertů velmi přesycený. V dnešní době existuje spousta malých či větších hudebních seskupení, které nabízí výchovné pořady, jež se uskutečňují přímo ve společných prostorách škol. Ovšem, domnívám se, že takovéto „výchovné koncerty“ jsou pro žáky mnohem méně přínosné. Výchovný koncert by měl splňovat komplexní prožitek včetně návštěvy historické budovy, či koncertního sálu a v oblečení, které splňuje společenskou normu pro návštěvu takovýchto akcí.

Ve své práci jsem se pokusila o zmapování výchovných koncertů na Přerovsku a jeho nabídku pro školy. Zpracovala jsem několik navštěvovaných a školami volených výchovných koncertů. Věnovala jsem se například výchovným koncertům hudební skupiny Countriu, Tam Tam orchestra, výchovné koncerty Přerovského Jazzového festivalu a dalších.

Jako hlavního představitele výchovných koncertů na Přerovsku jsem si z celkem logických důvodů zvolila dva Přerovské rodáky Pavla Nováka st. a zejména pak Pavla Nováka ml., kteří se tvorbou výchovných koncertů věnovali a věnují.

Pavel Novák ml. pokračuje v tvorbě a realizaci výchovných koncertů po svém otci. Obohatil je o mnoho svých poznatků a nápadů a vytvořil několik výchovných koncertů nových. V současné době se věnuje tvorbě a realizaci výchovných koncertů zejména pro žáky druhého stupně základní školy a studenty středních škol, ovšem nezanedbává ani výchovné koncerty pro mladší posluchače. Velmi zajímavými jsou výchovné pořady „Jak se dělá hit“ a hudební výchovný koncert s preventivním zaměřením „Svobodný vězeň“. Oproti svému otci, který do programu výchovných koncertů zapojoval zejména své vlastní písně, se Pavel Novák ml. snaží posluchačům hudbu přiblížit spíše pomocí populárně známých skladeb. Pavel Novák ml. své výchovné koncerty zpestřuje multimediálními projekcemi, fotografiemi a jinými interaktivními vymoženostmi.

Z výsledků otázek v dotazníkovém průzkumu u žáků jsem došla k závěru, že žáci výchovné koncerty navštěvují velmi rádi. Dokonce je baví mnohem více, než klasická výuka hudební výchovy. Ovšem překvapilo mě, že program výchovných koncertů po jeho návštěvě téměř vůbec nevyužívají, a když už s ním nějakým způsobem pracují, tak pouze klasicky, jako je nácvik písně či beseda. Neubírají se žádným alternativním způsobem. V dotazníku

u žáků jsem také zjistila, že by mnohem více ocenily výchovné koncerty populární či rockové hudby.

Dále mě zajímalo, jak často žáci výchovné koncerty se svými učiteli navštěvují. Z dotazníků vyšlo najevo, že výchovné koncerty navštěvují jedenkrát za pololetí či jedenkrát ročně. Častěji však výchovné koncerty navštěvují na základních školách.

Ve druhém dotazníkovém průzkumu, který probíhal u učitelů hudební výchovy na základních a středních školách, jsem se zajímala o šest základních informací.

V první otázce jsem zjišťovala, zda si učitelé myslí, že je nabídka výchovných koncertů na Přerovsku dostačující. Téměř všichni učitelé se ve své odpovědi shodli na tom, že nabídka výchovných koncertů je dostačující a různorodá. Při druhé otázce jsem se ujistila o tom, jak často učitelé se svými žáky výchovné koncerty navštěvují. Stejně jako v dotazníkovém průzkumu u žáků mi vyšlo najevo, že výchovné koncerty navštěvují nejčastěji jedenkrát za rok či jedenkrát za pololetí a v některých případech dokonce ještě méně často.

Dále mě zajímalo, podle čeho si učitelé vybírají nabídku výchovných koncertů. Dozvěděla jsem se, že nejčastěji výchovné koncerty volí podle několika priorit. Jedním z hlavních kritérií k výběru výchovných koncertů je školní vzdělávací program a fakt, jak moc program výchovného koncertu koresponduje s jejich školním vzdělávacím programem. Dále pak vybírají podle přidané hodnoty a podle průřezových témat a primární prevence. Při výběru vhodného výchovného koncertu berou ohled také na typ žáků.

Čtvrtým bodem tohoto průzkumu byla otázka, jak učitelé připravují své žáky na výchovné koncerty. Odpovědi na tuto otázku mě překvapily svou nenápadností. Učitelé odpovídali jednotně ve prospěch poslechu skladeb, metodických listů a rozhovorů. Při páté otázce, zda po shlédnutí koncertů pracují s jeho programem mě odpovědi spíše překvapily. Byly v rozporu s odpověďmi z dotazníkového průzkumu u žáků, kteří téměř shodně odpovídali v neprospěch učitelů. Učitelé však ve svých odpovědích uváděli, že s programem výchovných koncertů později pracují a to nácvikem písní, testy, dotazníky apod. U poslední otázky většina učitelů odpověděla, že jim na výchovných koncertech nic nechybí, někteří však uvedli, že postrádají větší množství interaktivity.

Hlavním cílem mé diplomové práce bylo navrhnout několik možných variant využití programu výchovných koncertů ve výuce hudební výchovy. Pro tento účel jsem si vybrala výchovný koncert Pavla Nováka ml. „Jak se dělá hit“. Takovýmto způsobem by šel jistě využít nejen jeden program výchovného koncertu kteréhokoliv jiného představitele. Do své práce jsem zapojila pouze několik základních variant (hudební projekt, hudební dramatizace,

hudebně – pohybová aktivita či využití písni s pomocí Boomwhackers), které slouží pouze jako inspirace.

Výchovné koncerty jsou nedílnou součástí výuky hudební výchovy a jejich využití v rámci výuky by zcela jistě nemělo být opomíjeno. Byla by velká škoda, kdyby žáci i učitelé výchovné koncerty navštěvovali pouze z povinnosti a ne z estetických, zábavných, vzdělávacích a kulturních důvodů.

9. SEZNAM ODBORNÉ A POUŽITÉ LITERATURY

- 1) BARVÍK, Miroslav. *Jak poslouchat hudbu*. [1. vyd.]. Praha: Práce, 1960, 139 p.
- 2) BERNSTEIN, Leonard. *O hudbě: koncerty pro mladé publikum*. Překlad Pavel Pokorný. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 1996, 315 s. ISBN 80-710-6120-4.
- 3) DRÁBEK, Václav. *ABC výchovných koncertů: (výchovné koncerty jako systém)*. Praha: Divadelní ústav, 1987, 124 s. Edice informací hudebního odboru Divadelního ústavu v Praze.
- 4) HURNÍK, I. (1972, 2004). *Umění poslouchat hudbu*. Praha: Supraphon, 6CD.
- 5) MAZUREK, Jan. *Hudba pro děti a mládež*. 1. vyd. Ostrava: Pedagogická fakulta v Ostravě, 1984.
- 6) POLEDŇÁK, Jan. A KOL. *ABC učitele hudební výchovy*. 1. vyd. Praha: Panton, 1968.
- 7) RYŠAVÝ, Milan. *O výchovných koncertech*. 1. vyd, Olomouc: Milan Ryšavý, 2007.
- 8) SEDLÁK, František. A KOL. *Didaktika hudební výchovy 2*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979
- 9) WALDORFF, Jerzy. *Hudba a její tajemství*. 1.vyd. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1960.

Seznam internetových zdrojů:

- 1) NOVÁK, Pavel. [online]. [cit. 2015-03-13]. Dostupné z: <http://www.pavelnovak.cz/>
- 2) [online]. [cit. 2015-03-12]. Dostupné z: <http://www.rvp.cz/>
- 3) [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://stary.rvp.cz/soubor/02266.pdf>
- 4) [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.jumpingdrums.info/rubriky/vychovny-koncert/>
- 5) Tam tam orchestra. [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.tamtam-batucada.cz/#workshopy>
- 6) [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www1.gymtce.cz/Akce/2006/Jazz/jazz.htm>
- 7) Countrio. [online]. [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.countrio.cz/nabidka.htm>

10.PŘÍLOHY

Seznam příloh:

- 1) Propagační materiály k výchovným pořadům Pavla Nováka ml.
- 2) Notové záznamy
- 3) Zpracované hudební projekty žáků
- 4) Noty k Boomwhackers
- 5) Nevyplněný dotazník (učitelé)
- 6) Nevyplněný dotazník (žáci)

Příloha č. 1:

Vážené pani ředitelky, vážení páni ředitelé,
rádi bychom Vás touto cestou pozvali na multimediální, naučný pořad
s Pavlem Novákem

**„HRANICKÁ PROPAST
nejhlubší sladkovodní propast na světě“**

které pořádné dne..... v .... a v .... hodin v ..... v .....

Je možné, aby se na našem území nacházela nejhlubší sladkovodní zatopená propast na světě ?
-384m

Vzhledem k tomu, že jsme ještě nedosáhli dna, je možné, že je nejhlubší na světě vůbec.
Chcete si rozšířit znalosti geologie, fyziky, chemie, biologie a spousty jiných vědních oborů ?
Chcete nabídnout žákům a studentům něco tak zajímavého, co nemohou vidět ani na
satelitních TV kanálech?

Nabízíme Vám něco, co Vám na tyto otázky odpoví
Máte obavy o chování žáků a studentů na besedách?
Nemějte a přijďte! To už zařídím já-Pavel Novák ☺

ZO ČSS 7-02 HRANICKÝ KRAS

Agentura
Pavel Novák
FAMILY

www.pavelnovak.cz

*Multimediální naučný pořad
o nejhlubší zatopené sladkovodní propasti na světě
možná nejhlubší na světě vůbec, protože jejího dna jsme ještě nedosáhli.*

HRANICKÁ PROPAST

Nejhlubší sladkovodní propast na světě a to jsme nedosáhli dna!

Agentura Pavel Novák, Kabelíkova 2675/12, 750 02 Přerov I-Město, IČ64596737, DIČ:CZ6410030231

Obr. 1. Propagační leták k výchovnému pořadu „Hranická propast“

Vážené paní ředitelky, vážení páni ředitelé, učitelé hudební nauky,

rádi bychom Vás touto cestou pozvali na pořad Pavla Nováka s názvem
„Jak se dělá hit“, který pořádáme dne: **doplnit v doplnit** hodin v **doplnit**.

V případě velkého zájmu bude druhé představení .....

Pořad pro dospívající mládež 4.-7.tř.ZŠ. Vypráví o hudbě zábavnou formou. Seznámí žáky s hudebními formami, melodií, rytmem, doprovodem, textem a výrazem. Hlavně názorně ukazuje, jak jednoduše může vzniknout melodie, která se stane hitem. Zdůrazňuje pozitivní vliv hudby na život člověka, řeší problémy spojené s alkoholem a drogami, zabývá se láskou a mezilidskými vztahy. Hudební složku pořadu tvoří české i světové hity a největší skvosty z repertoáru Pavla Nováka. Je zařazena i ukázka lidové písně. Hovoří se o hudební historii. Pořad trvá cca 50 minut.

1. Jahody mrázem	Jiří Schelinger
2. I. Signalni	Chinaski
3. At	Katapult
4. Smoke on the Water	Deep Purple
5. Highway To Hell	AC/DC
6. Když jsem tel z Hraditřa	lidova
7. Naděrná láska	Pavel Novák
8. Čmelák	Divokej Bill
9. Pihovná dívka	Pavel Novák
10. Ukázky studiových a podiových efektů	

JAK SE DĚLÁ HIT?

www.pavelnovak.cz

Místo: **doplnit**

Datum: **doplnit**

Čas: **doplnit**

Zazní i největší hit kapely Deep Purple – Smoke on the Water

Vstupné je na jedno dítě: **doplnit**, –Kč/dítě. Pedagogický doprovod má koncert zdarma.

V případě Vašeho zájmu vyplňte, prosím, přihlášku a odešlete ji do **doplnit** paní Světlaně POLÍVKOVÉ, e-mail: koncerty@pavelnovak.cz nebo volejte tel.: 601 501 502

Škola:

Kontaktní osoba:

Telefon (nejlépe mobilní):

Předpokládaný počet dětí:

Předpokládaný počet pedagog. doprovodu:

Neváhejte a přihlaste se co nejdříve. Uzávěrka přihlášek je **doplnit** 2015.

NABÍDKA OBSAHUJE AKTIVNÍ ODKAZY /Ctrl+Kliknutí/

Agentura Pavel Novák, Kabelíkova 2675/12, 750 02 Přerov I-Město, IČ64596737, DIČ:CZ6410030231

Obr. 2. Propagační leták k výchovnému koncertu „Jak se dělá hit?“

Vážené paní ředitelky, vážení páni ředitelé, vážení školní preventisté

rádi bychom Vás touto cestou pozvali na pořad Pavla Nováka s názvem „Svobodný vězeň“, které pořádáme dne..... v .... a v ..... hodin v .....
v .....

Problémy současné společnosti ukazují na nezbytnost zintenzivnit působení škol v oblasti primární prevence sociálně patologického jevu jakým je alkoholismus i další závislosti. Preventivní pořad z této oblasti s názvem **Svobodný vězeň** je určený žákům 8. až 9. tříd ZŠ a studentům středních škol. Cílem tohoto pořadu je zcela netradičním způsobem varovat dnešní až lehkomyšlnou mládež před alkoholem a dalšími návykovými látkami, jejichž konzumace u této věkové skupiny v současné době značně stoupá.

80% kriminálních činů má spojitost se závislostí.

Pavel Novák totiž vypráví svůj osobní příběh závislého člověka, v současnosti abstinujícího. Pořad je hudební. Celé vyprávění o pádu na úplné dno a dlouhé cestě zpět do "normálního života" je proloženo písničkami kapel a lidí, kteří měli nějaké problémy s návykovými látkami. Někteří již mezi námi nejsou, ale jiní se rvou, protože abstinence je pro závislého člověka každodenní tvrdá práce.

Nejlepší referenci je pro nás fakt, že projekt podpořil Olomoucký kraj.

Také reakce mládeže, kantorů a preventistů na školách a úřadech

Svobodný vězeň

Místo:
Datum:
Časy:

NÁŠ POŘAD TAKÉ ZAUJAL ČESKÝ ROZHLAS

www.pavelnovak.cz

Příhlášky zasílejte nejlépe mailem na adresu: .....

Vaše přihláška by měla obsahovat následující informace:

Škola:
Kontaktní osoba:
Telefon (nejlépe mobilní):
Termín:
Čas:
Předpokládaný počet dětí:
Předpokládaný počet pedagog. doprovodu:

Neváhejte a přihlaste se co nejdříve. Uzávěrka přihlášek je do..... 2015

Těším se, že se setkáme. Toto setkání by mělo být obohacením vědomostí pro obě strany. Zpětné vazby jsou pro mě obohacující.

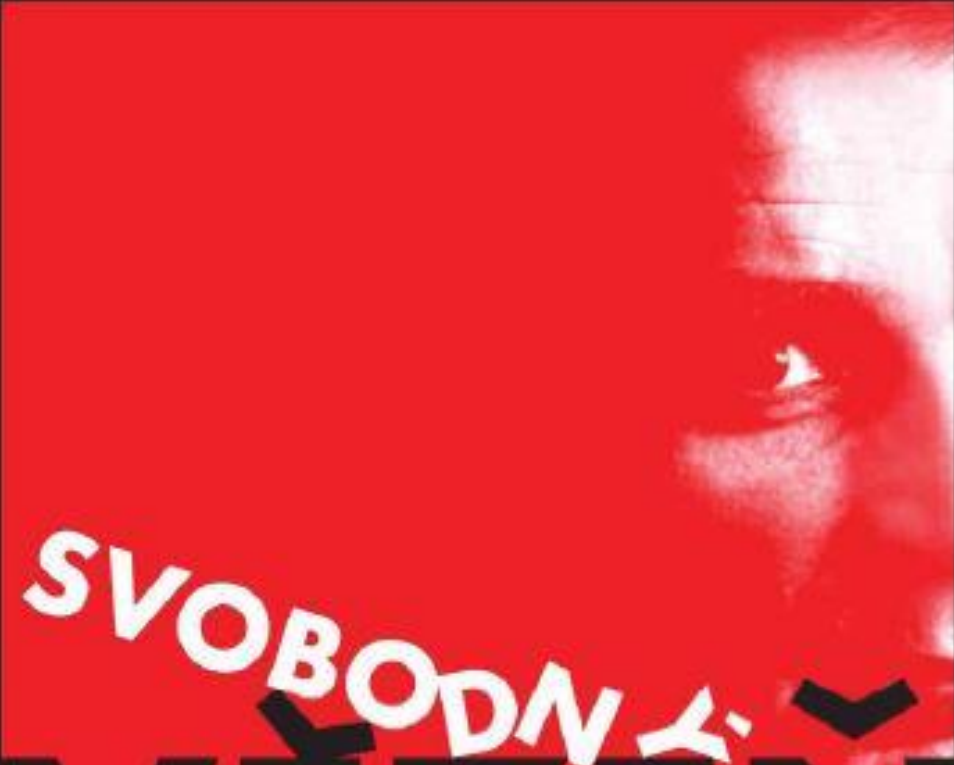
Pavel Novák - svobodný vězeň

V případě dalších dotazů či jakýchkoli problémů mne, prosím, kontaktujte na mailu, nebo moji zástupkyni **Světlanu POLÍVKOVOU** - pověřena organizačním a koncertním managementem
e-mail: koncerty@pavelnovak.cz, tel.: +420 601 501 502

NABÍDKA OBSAHUJE AKTIVNÍ ODKAZY /Ctrl+Klíknutí/

Agentura Pavel Novák, Kabelíkova 2675/12, 750 02 Přerov I-Město, IČ64596737, DIČ:CZ6410030231

Obr. 3. Propagační leták k výchovnému koncertu „Svobodný vězeň“

SVOBODNÝ VĚZEŇ

Osobní zpověď **Pavla Nováka ml.**
Pořad vhodný pro žáky 7. - 9. tříd ZŠ a studenty SŠ

**Závislost rovná se slabá vůle?
Kdepak, NEMOC!**

Snadný pád na dno. Ale jak obtížná je cesta zpět?

Jak závislost ovlivňuje životy blízkých? Kdo doří řep?
Pavel vám odpoví na otázky naprosto otevřeně, bez přívádky.

S touhou semotápíme se můžeme bojovat o 21. prosinový život. Ale už nikdy ne úplně svobodný. Jíme totiž až do konce. Svou zvěř
ve věznici jménem ZÁVISLOST.

Před je prokáný písničkář, kterým závislost změnila život.
Některá profese a už naprosto mezi námi. Jitř úspěšně bojuje a dostal
se na vrchol kariéry.

agentura
Pavel Novák
FAMILY

Tel: +420 606 721 311, +420 601 501 502
Email: agentura@pavelnovak.cz
www.pavelnovak.cz

Obr. 4. Plakát k propagaci preventivně – výchovného koncertu „Svobodný vězeň“

Příloha č. 2:

1. SIGNÁLNI

CD Chinaski - 1. Signální
B&M Music/Mars Promotion 1999
ALTERNATIVE MUSIC COMPANY

Hudba: F. Taborský
Text: M. Malátný

Zpěvní Chinaski
MM84
Original As dur

Až ti zej - tra rá - no řek - nu za - se jed - nou pro - vždy dost
 přá - vem se mi bu - deš ti - še smát jak o - mlú - ví si svo - ji sla - boost
 ne - ná - víst a zlost když za všech - no si mů - žu vlast - ně sám, za
 spous - tu dñi mož - ná za spous - tu let až se mi ro - zed - ní bu - du ti
 vy - prá - vět na prv - ní sig - nál - ní jak jsem ob - le - těl svět jak tě to
 o - má - mí a ne - pus - ti zpět Ja - ký si to u - dě - láš ta - ko - vý to
 máš ja - ký si to u - dě - láš ta - ko - vý to máš Až se

34

dnes - ka ve - čer - bu - du tva - řit zas jak Ka - rel Gott bu - du zpi - vat vam pam pi dam
 pam všechna sla - va pol - ní trá - va a - le pe - niz přij - de vhod
 jak jsem si to u - dě - lal tak to mám, za spous - tu dñi mož - ná za
 spou - stu let až se mi ro - zed - ní bu - du ti vy - prá - vět na prv - ní
 sig - nál - ní jak jsem ob - le - těl svět jak tě to o - má - mí a
 ne - pus - ti zpět Ja - ký si to u - dě - láš ta - ko - vý to máš ja - ký si to
 u - dě - láš ta - ko - vý to máš za máš

35

[online]. [cit. 2015-03-31]. Dostupné z: <http://blogtextu.xicht.net/akordy-a-noty-997/>

Hudba a text Pavel Novák

VYZNÁNÍ

Moderato

Z tvých tvá-ří slun-ce pá-li, z tvých o-čí pr-ší, hlas tvůj je
pí-seň v dá-li co hrá si s du-ší. Jsi touhou, hvěz-do jas-ná,
jsi rů-ží, jsi tak krás-ná, jsi ván-kem v zá-ru lé-ta,
jsi můj krás-ný sen. Jak květ, co včel-ku vá-bí, mě vá-bí
krás-a tvá. Musím ti lás-ku dát, vždyť vím, žeš
navždy má. Rty mé jen to-bě šep-ta-jí, že mám tě
rád. Sny mé už jí-nou ne-zna-jí a ne-chtě-jí znát.
Vždyť mám tě, sne můj slad-ký. Ne-dám tě ni-kdy zpát-ky.
Nedám tě za nic na svě-tě, navždy chci tě mít.

[online]. [cit. 2015-03-31]. Dostupné z: http://nc-zpevník.wz.cz/179_vyznani.html

Slow Rock
Piano Organ

CHCI ZAPOMENOUT

12
DON GIBSON

20 ZNAMKA DAVOŠ
TO STÁLE MÁV RÁD
POUT
21 JEN TĚ VHLÍDÁV
22 JEN TĚ VHLÍDÁV
23 JEN TĚ VHLÍDÁV
24 JEN TĚ VHLÍDÁV
25 JEN TĚ VHLÍDÁV
26 JEN TĚ VHLÍDÁV
27 JEN TĚ VHLÍDÁV
28 JEN TĚ VHLÍDÁV
29 JEN TĚ VHLÍDÁV
30 JEN TĚ VHLÍDÁV
31 JEN TĚ VHLÍDÁV
32 JEN TĚ VHLÍDÁV
33 JEN TĚ VHLÍDÁV
34 JEN TĚ VHLÍDÁV
35 JEN TĚ VHLÍDÁV
36 JEN TĚ VHLÍDÁV
37 JEN TĚ VHLÍDÁV
38 JEN TĚ VHLÍDÁV
39 JEN TĚ VHLÍDÁV
40 JEN TĚ VHLÍDÁV
41 JEN TĚ VHLÍDÁV
42 JEN TĚ VHLÍDÁV
43 JEN TĚ VHLÍDÁV
44 JEN TĚ VHLÍDÁV
45 JEN TĚ VHLÍDÁV
46 JEN TĚ VHLÍDÁV
47 JEN TĚ VHLÍDÁV
48 JEN TĚ VHLÍDÁV
49 JEN TĚ VHLÍDÁV
50 JEN TĚ VHLÍDÁV
51 JEN TĚ VHLÍDÁV
52 JEN TĚ VHLÍDÁV
53 JEN TĚ VHLÍDÁV
54 JEN TĚ VHLÍDÁV
55 JEN TĚ VHLÍDÁV
56 JEN TĚ VHLÍDÁV
57 JEN TĚ VHLÍDÁV
58 JEN TĚ VHLÍDÁV
59 JEN TĚ VHLÍDÁV
60 JEN TĚ VHLÍDÁV
61 JEN TĚ VHLÍDÁV
62 JEN TĚ VHLÍDÁV
63 JEN TĚ VHLÍDÁV
64 JEN TĚ VHLÍDÁV
65 JEN TĚ VHLÍDÁV
66 JEN TĚ VHLÍDÁV
67 JEN TĚ VHLÍDÁV
68 JEN TĚ VHLÍDÁV
69 JEN TĚ VHLÍDÁV
70 JEN TĚ VHLÍDÁV
71 JEN TĚ VHLÍDÁV
72 JEN TĚ VHLÍDÁV
73 JEN TĚ VHLÍDÁV
74 JEN TĚ VHLÍDÁV
75 JEN TĚ VHLÍDÁV
76 JEN TĚ VHLÍDÁV
77 JEN TĚ VHLÍDÁV
78 JEN TĚ VHLÍDÁV
79 JEN TĚ VHLÍDÁV
80 JEN TĚ VHLÍDÁV
81 JEN TĚ VHLÍDÁV
82 JEN TĚ VHLÍDÁV
83 JEN TĚ VHLÍDÁV
84 JEN TĚ VHLÍDÁV
85 JEN TĚ VHLÍDÁV
86 JEN TĚ VHLÍDÁV
87 JEN TĚ VHLÍDÁV
88 JEN TĚ VHLÍDÁV
89 JEN TĚ VHLÍDÁV
90 JEN TĚ VHLÍDÁV
91 JEN TĚ VHLÍDÁV
92 JEN TĚ VHLÍDÁV
93 JEN TĚ VHLÍDÁV
94 JEN TĚ VHLÍDÁV
95 JEN TĚ VHLÍDÁV
96 JEN TĚ VHLÍDÁV
97 JEN TĚ VHLÍDÁV
98 JEN TĚ VHLÍDÁV
99 JEN TĚ VHLÍDÁV
100 JEN TĚ VHLÍDÁV

2x

23-4-S₂ 1
S₄ 2-154-10

[online]. [cit. 2015-03-31]. Dostupné z: <http://www.midisoubory.cz/index.php?AKCE=DETAIL&ID=333136310300>

40. JAHODY MRAŽENÝ

hudba: Jiří Schelinger
text: František Ringo Čech

The musical score is written in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of five staves of music. The first staff is an instrumental introduction with a melody and chords (G, C G, G, D F G G, C G, G, D F G). The second staff begins the vocal line with the lyrics: "Poslala mě moje dí - vka pro jahody červený bez nich se prý nemám vrátet". The third staff continues: "tak tu stojím ztrápený když se dívám co je sněhu fouká vítr pá - lí mráz". The fourth staff: "možná že si děvče myslí že se mě tak zbaví snáz Zapomněla vá - že - ní". The fifth staff: "na ja - ho - dy mražený na ja - ho - dy mražený v i - ge - li - tu ba - le - ný". Chords are indicated above the notes.

mezihra 20 taktů

Pohádku to připomíná
o dvanácti měsíčkách
nechtěla mi říci sbohem
teď by chtěla abych plách

mohl bych se klidně vrátit
vím však že mě nečeká
měla mi to říci rovnou
že jiného ráda má

Zapomněla vážení
na jahody mražený
na jahody mražený
v igelitu balený (4x)

dohra = předehra

[online]. [cit. 2015-03-31]. Dostupné z <http://hudebninoticka.blog.cz/1103/jahody-mrazeny>

1.+2. Voice

Cameralis

* Když jsem šel z Hradišť'a *

Lyrics * Moravská lidová

12-03-2008

Music * Moravská lidová

$\text{♩} = 80$

The musical score is written in a single system with a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a common time signature (C). It consists of a vocal line and a piano accompaniment line. The piano part features a steady eighth-note accompaniment. The vocal line includes lyrics in Czech. Chord symbols are placed above the piano part. Measure numbers 1, 5, 10, 15, 21, 26, 32, 38, and 44 are indicated on the left side of the score.

1

5 B^b F^7 B^b B^b

10 Cm F^7 B^b

15 Cm F^7 B^b F^7 B^b Dm Cm F^7

21 B^b Cm F^7 B^b F^7 B^b

26 Dm Cm F^7 B^b Cm F^7 B^b

32 Cm F^7 B^b Cm

38 F^7 B^b F^7 B^b Dm Cm F^7 B^b

44 Cm F^7 B^b F^7 B^b Dm Cm

Když jsem šel z Hra-diš-t'a z po-žeh-ná - á - ní, pot-ka-l jsem
dě-vči-cú zne-na-dá - á ní. Pot-ka-la mě po-zna-la mě
čer-ve-né ja-blů-čko dá-va-la - a mě. Pot-ka-la mě
po-zna-la mě čer-ve-né ja-blů-čko dá-va-la - a mě.
Že jsem byl šo-ha-jek ne-ro-zu - u-mný, vzal jsem si ja-blů-čko
z ruč-ky je - e - jí. Jak jsem je - dl tak jsem zble-dl, už ťa dom,
dě-vči-co ne-za-ve - e - du. Jak jsem je - dl tak jsem zble-dl,

Copyright © 2008 * Arrangement - Ing. Ladislav Douša

[online]. [cit. 2015-03-31]. Dostupné z: <http://hudba.hradiste.cz/index.php?AKCE=MIDI-DETAIL&ID=333436310000>

Malinká (Little Girl)

(1967)

Vesele

traditional / E. Krežmar

1. Zvon o - sm - krát za - klin - ká
k nám přij - de má ma - lin - ká Jsem do - ma sám na ka - fe vo - du dám až
nám u dve - ři za - cin - ká Ven má - lo smí však dnes ně - co po os - mý
k nám při - jde má ma - lin - ká k nám při - jde má ma - lin - ká

2. Zná m z do mu svou maličkou je v přízemí holičkou
V šest zavře krám a dvě hodiny půjde k nám
jak stín podle zdi po špičkách
Dík sousedům však stejně pozná cetej dům kam chodí má maličká

3. Mráz prolezá uličkou trápí i mou maličkou
Jí ubohý je zima na nohy než nám u dveří zacinká
Já chci ji bhát a plát jako žhavej drát až přijde má malinká
K nám přijde má malinká

Noty k diplomové práci poskytl z osobního archívu Pavel Novák ml.

Odpovím ti lalala

(1969)

Houpavě

Pavel Novák / Pavel Novák

The musical score is written in G major and 2/4 time. It consists of six staves of music with corresponding lyrics in Czech. The first staff is an instrumental introduction with the melody 'La la la la la la la la'. The second staff begins the first verse: '1. Každě dítě už ví že jsem tvůj den-ní stín'. The third and fourth staves continue the verse: 'Jen ty ne-mí-níš v ú-va-hu brát mé srd-ce krá-číš dál na dá-mu si chceš hrát či mě chceš trá-pit snad'. The fifth and sixth staves contain the refrain: 'Ref: Klid-ně si dál po-kra-čuj mě už lás-kou ne-u-trá-píš Pyš-ně si dál vy-kra-čuj od-po-vím ti'.

La la la la...

Ref: Klidně si dál...

2. Když o mě nestojíš
dobrá tak půjdu dál
Nejsi jediná můžu ti říct
takových žen je víc
Chtěl jsem sice tvou přízeň však teď
nechci už vůbec nic

La la la la...

Noty k diplomové práci poskytl z osobního archívu Pavel Novák ml.

Reztamina

Pihovatá dívka

Text písně:

Byl jednou jeden král
a ten si za ženu vzal
kráskou a bohatou
princeznu s hvězdou zlatou

REF: To je konec pohádky
o království
žili šťastně do smrti
to každý ví

Bydleli na zámku
a měli dceru Johanku,
a dva starší syny
hezké jako maliny.

Král se svou královnou
jednou dcerou a syny
v království bohatém
spolu s hodnými lidmi.

! Pohádka už skončila
vratíme se zpět do školy
písnička už skončila
půjďme zas psát úkoly :!

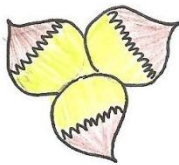
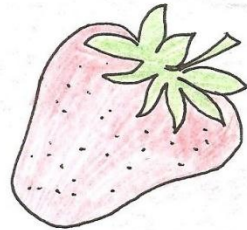
TEREZ, NATKA, MIŠA, NATKA P.

Obr. 1. Projekt Pihovatá dívka

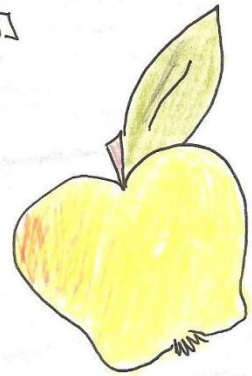
JAHODY MRAŽENÝ

TŘI ONĚKY PRO POPELKY
TO JE KRÁSIVÁ POUHOKA
DOBRA POPELKA A MATEHA
TO JE PĚKNÁ SEBRANKA

PROČ JI TY DVĚ POŘÁD TRÁPÍ
TO SNAD NEVÍ NIKDO Z NÁS
POPELKA SI NABĚLA PRINGE
A MĚLA SE UŽ VŽDYCKY SVAZ

II: POKÁDKY JSOU MOC PÁJN VĚSI
RÁDI JE MAM VĚCHMÍ SVA
DĚTI, STÁŘÍ, PRŮSTĚ VĚSI
UŠMÍNAN SE U NICH ZAS: II

SNĚHURKY ZAS PRO ZMĚNU
TRÁVÍ MATKA ZÁVISTIVÁ
VŠE VŠAK VŽDY MÁ DOBRÝ KONEC
DOBRO MAM ZEMĚM VIRTĚŽIVÁ.

PETR, MIŠKA, PÁVA, SAM

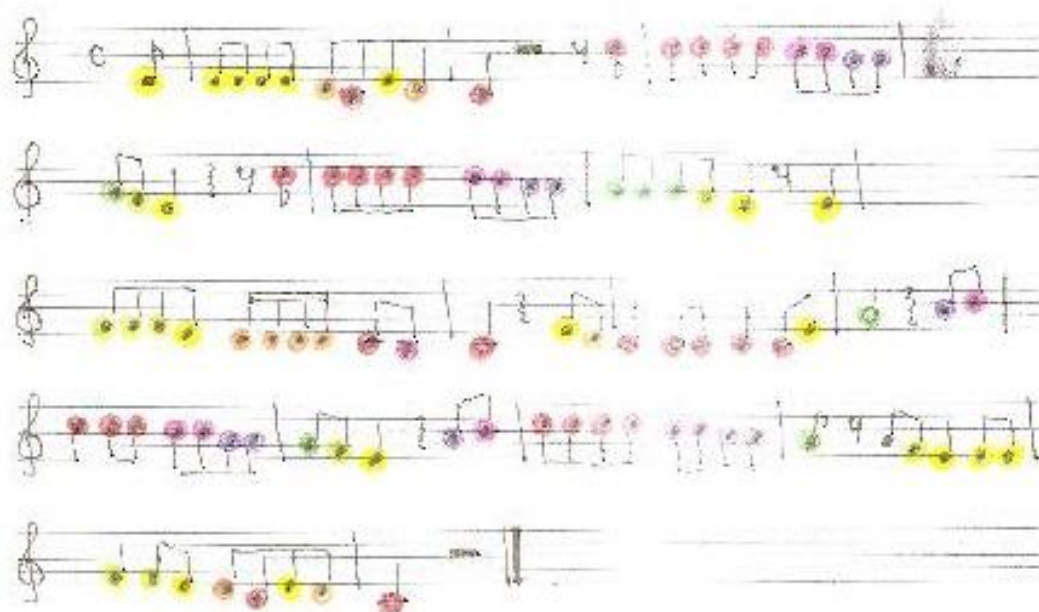
DRSŇÁCI

Obr. 2. projekt: Jahody mražený

Příloha č. 4:

PAVEL NOVÁK - NADĚJNÁ LÁSKA

Příloha č. 5:

Výchovné koncerty na Přerovsku – průzkumná sonda

Určeno učitelům hudební výchovy na 2. stupni základních škol a středních školách

- 1) Myslíte si, že je nabídka vk pro přerovské školy dostačující a vhodná?
- 2) Jak často navštěvujete vk?
- 3) Podle čeho vybíráte vk a jaký typ vk navštěvuje vaše škola nejčastěji?
- 4) Jakým způsobem připravujete žáky na návštěvu vk?
- 5) Pracujete po shlédnutí vk s jeho programem? Jakým způsobem?
- 6) Co vám na vk chybí? (případně jaký typ)

Příloha č. 6:

Výchovné koncerty na Přerovsku – průzkumná sonda

Určeno žákům 2. stupně ZŠ a SŠ

Pokyny k vyplnění: Zakroužkujte Vámi vybranou odpověď nebo využijte možnosti napsat vlastní vyjádření.

1) Jste:

- a) Muž
- b) Žena

2) Jakou školu navštěvujete:

- a) Základní škola
- b) Víceleté gymnázium (ZŠ)
- c) Střední odborná škola
- d) Klasické gymnázium (SŠ)

3) Zúčastnil/a jste se nějakého výchovného koncertu na 2. stupni ZŠ?

- a) Ano
- b) Ne

4) Jaký typ výchovného koncertu jste navštívil/a na 2. stupni ZŠ?

.....

5) Zúčastnil/a jste se nějakého výchovného koncertu na SŠ?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Jsem žákem ZŠ

6) Jaký typ výchovného koncertu jste navštívil/a na SŠ?

.....

7) Navštěvujete v rámci HV výchovné koncerty často?

- a) Ano, častěji než 2x ročně
- b) Ano, 1x ročně
- c) Ano, méně než 1x ročně
- d) Ne

8) Myslíte si, že je výchovný koncert zábavnější než klasická výuka HV?

- a) Ano
- b) Ne

9) Jaký typ výchovných koncertů byste rád/a navštívil/a?

- a) Populární hudba
- b) Vážná hudba
- c) Rock
- d) Metal
- e) Punk
- f) Hip hop
- g) Jiný

10) Využíváte program výchovných koncertů ve výuce HV?

- a) Ano
- b) Ne

11) Jakým způsobem využíváte program výchovných koncertů při výuce HV?

- a) Diskuse
- b) Návěst písně
- c) Projekt
- d) Beseda
- e) Slohová práce (postřehy, zkušenosti atd.)
- f) Jiný

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Bc. Hana Blatáková
Katedra:	Hudební výchova
Vedoucí práce:	Doc. PaedDr. Pavel Režný, Ph.D.
Rok obhajoby:	2015

Název práce:	Výchovné koncerty z oblasti hudební výchovy, pořádané na Přerovsku pro 2. stupeň základních škol a střední školy
Název v angličtině:	Educational concerts of music education, organized by the Přerov distrikt for 2nd primary schools and secondary schools
Anotace práce:	Diplomová práce vysvětluje význam výchovných koncertů ve výuce hudební výchovy na 2. stupni základních škol a středních školách. Nabízí výčet výchovných koncertů navštěvovaných přerovskými ZŠ a SŠ v posledních letech. Navrhuje možnosti využití výchovných koncertů ve výuce hudební výchovy. Mapuje současnou nabídku výchovných koncertů na Přerovsku. Výzkumy zabývající se nabídkou, kvalitou a zaměřením výchovných koncertů na Přerovsku jsou významnou součástí průzkumné sondy.
Klíčová slova:	Hudební výchova, výchovný koncert, hudební beseda, Pavel Novák ml.,
Anotace v angličtině:	This thesis explains the importance of educational concerts in teaching music education at the 2nd stage of primary schools and secondary schools. It offers a list of educational concerts přerovským attended elementary and secondary schools in recent years . Suggests the possibility of using educational concerts in teaching music education . It maps the current offer educational concerts Přerov . Research on offer, the quality and focus of educational concerts Přerov are an important part of the

	exploration wells .
Klíčová slova v angličtině:	Music , educational concerts , music forum, Pavel Novák ml .
Přílohy vázané v práci:	Propagační materiály k výchovným pořadům Pavla Nováka ml. Notové záznamy Zpracované hudební projekty žáků Noty k Boomwhackers Nevyplněný dotazník (učitelé) Nevyplněný dotazník (žáci)
Rozsah práce:	82
Jazyk práce:	Český jazyk